JUDEN

OCH HANS

HYRESGÄSTER

AF

A. D. WALKER.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN ENGELSKAN

AF

C. A. STENHOLM.

STOCKHOLM.
SVENSKA SÅNDEBUDETS FÖRLAG.

Innehåll.

		Sid.
I.	Pantlånaren och hans kontor . . .	1.
II.	Mardekais familj	4.
III.	De nya grannarne	14.
IV.	Säden sås	25.
V.	Om barnen	33.
VI.	Alices bekymmer	50.
VII.	Ytterligare bekymmer	64.
VIII.	Molnen börja skimgra sig	92.
IX.	Dagrar och skuggor	119.

Juden och hans hyresgäster.

FÖRSTA KAPITLET.

Pantlånaren och hans kontor.

Juden Mardekai Starck höll ett pantlånekontor vid en gata i en af Englands större städer. Han beredde sig derigenom goda inkomster. En skylt med ordet »Pantbank» i förgylda bokstäfver visade folket, hvarest man kunde få låna penningar, och juden skröt stundom öfver, att han ingen dag behöfde vara sysslolös. Rörelsen var alltid liflig. De fattige erhöllo ofta penningar af honom, icke derför att han var välgörande, utan derför att han lemnade ett litet belopp på ett klädesplagg eller en värdesak.

Mardekai förtjenade penningar i sina affärer med de fattiga, ty det de buro till hans kontor, blef sällan utlöst inom den bestämda tiden, och när denna tid var tilländalupen, blefvo sakerna sålde till förmån för hans kassaskrin.

De, som pantsatte sina tillhörigheter för att få bränvin, voro judens bästa kunder, ty de kommo så ofta. Deras rop tycktes blott vara: »gif! gif!» och de lemnade oftare sina panter olösta, än de förstnämda. Vi må dock ej tänka, att de fattige och drinkare voro Mardekais enda gynnare, nej, mången i bättre samhällsställning och isynnerhet bland dem, som lefde högt, som det heter, kände väl pantlånekontoret och dess egare. Den senare var noggrann med afseende på sin religion, men lät den icke för mycket inverka på affären. Under sin sabbatsdag höll han kontoret öppet, men legde en gosse att taga vara på det. Han afhöll sig från all i Moses' lag förbjuden mat, och åt intet, som icke af en trosförvandt blifvit tillagadt. Nästan hvarje dag läste han en del af lagen och bad tre gånger om dagen. Det är sant, att han läste med sådan brådska, att han en half timme efteråt icke kunnat återgifva sex ord, samt mumlade sina böner bakom disken med hjertat fullt af verldsliga tankar; men ceremonien var genomgången, och dermed var Mardekai nöjd. Han besökte synagogan på sabbaten och infann sig der äfven högtids- och faste-

dagar. Utom det, som denna verlden tillhör, var det hans högsta önskan, att se sina barn vexa upp såsom judar, i detta ords strängaste bemärkelse, och han lärde dem att afsky alla andra samfund.

Han svor sällan och ansåg sig sjelf mycket sedlig. I sina egna ögon var Mardekai en mycket bra menniska, af god härkomst, karakteren sedlig och hjertat uppr igtigt. Han var stolt öfver att vara jude, en Abrahams afkomling; och hans innersta känsla liknade mycket fariseens, när han sade: »Jag tackar dig, Gud, att jag icke är såsom andra menniskor.»

Vår väns tanke om sig sjelf var dock icke alldeles rigtig. Att han var jude, kunde ingen förneka. I list och girighet, som känneteckna många judar, såväl som hedningar, var han väl hemmastadd. Stal gjorde han precis icke, men han var långt ifrån ärlig i sina affärer, och penningar afgudade han nästan. Hans anletsdrag vittnade härom. De små, svarta ögonen blickade girigt på kunderna, när dessa inträdde i hans bod, och sade nästan lika tydligt som ord: »Jag hoppas I medfören något mödan värdt.» Pannan var låg,

ansigtet magert och kindknotorna framstående. Han bar tjockt helskägg, som sällan klipptes, ty Mardekai ville, att det skulle betäcka bröstet. Hans hud var smutsgul, hvilket i förening med det svarta, yfviga skägget gaf honom ett motbjudande utseende. Likt Zaccheus var han liten till vexten, men temligen groflemmad. Pantlånarens bod var en rigtig märkvärdighet. I fönstret lågo ur, smycken, skedar m. m. Kring väggarne voro hyllor, och på dessa lågo större saker, såsom böcker, klockor och kläder. Der funnos dessutom större artiklar, som voro för stora att stå annorstädes än på golfvet, och huru Mardekai i sin lilla bod kunde finna plats för så mycket var o-begripligt, men mattor, stolar och ämnu större saker blefvo ofta ditburna ecch instufvade.

ANDRA KAPITLFT.

Mardekais familj.

Bakom boden voro tvenne rum, i hvilka Mardekai med familj bodde. De voro små och otillräckliga, men herrn i huset var alltför kär i penningar, för att anskaffa bättre. Hans fru var en

liten behaglig qvinna, med mildt sinnelag och tilldragande sätt. Ja, fru Starck var en fullkomlig motsats till sin herr man.

Hon var naturligtvis judinna, ty Mardekai skulle ansett sig hafva förverkat sin rätt till himmelen, om han äktat någon utom sitt slägte. Olik sin man, var hon föga förslagen och brydde sig mycket litet om penningar.

Stundom jemrade han sig öfver denna hennes brist, och sade då till henne: »Min Hanna, du kunde aldrig sköta rörelsen, om jag blefve tagen ifrån dig.»

»Sörj icke för det, min gubbe», svarade hon vänligt; »du har ännu god helsa, och gossen blir snart stor.»

Deras enda dotter, Naemi, liknade lyckligtvis sin moder i utseende och sinnelag. Hennes svarta ögon voro stora och glänsande, det mörka håret hängde i vackra lockar kring axlarne; ansigtet var ovalt och hyn ljus. Hon var äldsta barnet samt modrens hjelp och tröst. Vid tiden för vår berättelse var hon elfva år gammal.

Det nästa barnet, Hasan, var till utseendet Mardekai numro två och visade, enligt fadrens omdöme, anlag att blifva hans jemlike i skarpsinnighet och klok-

het. Den minste, Jakob, liknade en docka af deg, och hade ungefär lika mycket uttryck i sitt trinda ansigte som en sådan. Han var hela familjens älskling, särskildt derför att han var så fet, ehuru Naemi stundom önskade, att han varit litet mindre frodig, när han kändes alltför tung att bära. De förtjusta föräldrarne hade ingen aning om denna hemliga önskan, och de beundrade af hjertans grund sin sistfödde.

Nonie, som barnen kallade henne, fick ofta stå i boden, medan fadren gick ut för att promenera eller göra affärer. Vid dessa tillfällen roade hon sig med att se på uren eller smyckena eller läsa titlarne på de tunga banden å hyllorna, ty det var sällan annat än stora böcker, som funno sin väg dit.

Då emellertid den lilla flickan en dag sökte tidsfördrif, fann hon en bok så liten, att hon kunde stoppa den i sin ficka, och så vackert var den bunden, att det skulle varit en glädje ega den. Bandet var af sammet, och Nonie mente, att spänne och beslag måste vara af guld, ty de voro så glänsande och smakfulla.

»Hvad är detta för en vacker bok?» utropade flickan, under det hon öpp-

nade den för att se på titelbladet. »Nya Testamentet»! ah, det är hedningarnes bok, och pappa säger, att det är en mycket dålig bok. Han förstår det.» Och hon tillslöt sakta boken och knäpte spännet, då en ljus idé föll henne in. »Jag skall läsa litet i den,» tänkte hon, »så får jag veta något om hedningarne, som pappa kallar dem.

Hon öppnade boken, hvarvid adertonde kapitlet i Johannes' evangelium föll upp och hon läste detta samt de trenne följande. Särskildt väckte de trenne sista verserna i tjugonde kapitlet hennes uppmärksamhet. De lyda: »Gjorde och Jesus många andra tecken, i sina lärjungars åsyn, som i denna boken icke äro skrifne; men dessa äro skrifne, på det I tro skolen, att Jesus är Kristus, Guds Son; och att I genom tron skolen hafva lif i hans namn.»

»På det I skolen tro, att Jesus är Kristus,» upprepade Nonie tankfullt; »men det är icke rätt att tro så! O, huru förskräckligt judarne ändå behandlade honom! Antag, att han var den verklige Messias? Men det var han icke; pappa har så sagt.» Boken lades på sin plats, innan Mardekai återkom, ty Nonie tänkte, att han skulle blifva

missnöjd, om han fann henne läsa i den. »Men jag skall läsa mera vid lägligt tillfälle,» föresatte hon sig. Detta tillfälle kom emellertid aldrig, ty förr än hon lemnade boden, kom ett fruntimmer och hemtade boken, och flickan såg henne aldrig mera. Hon fick dock ej tid att grubbla öfver sin missräkning, ty hennes fader anlände och tillsade henne att genast skynda till modren, som behöfde hennes hjelp. Nonie lydde, men gick med dröjande steg, ty hon hade väntat att få leka en stund efter att så påpassligt hafva sett till boden.

»O, mamma!» utropade hon, då hon inträdde i det lilla rummet, hvarest modren var flitigt sysselsatt.

»Huru är det fatt, Nonie?» frågade fru Starck förvånad.

»Jag vill ej arbeta, utan önskade läsa i den bok, som ett fruntimmer hemtade.»

»Du behöfver icke arbeta; se blott efter lille Jakob och låt mamma arbeta,» sade modren lugnande.

»Jakob är tung och vill draga mig i håret,» svarade Nonie i samma missnöjda ton som förut.

»Är han tung, skatten?» och den ömma

modren böjde sig öfver vaggan för att kyssa den lille. »Det är blott emedan han är en så präktig och frisk pojke; och vi vilja visst icke ha honom lättare, eller hur, min älskling?»

Barnet gäspade och såg undrande på modren, liksom önskade det förstå, hvad som sades, och detta roade systern så mycket, att hon utbrast i skratt.

»Kom, min Nonie, sitt bredvid vaggan; jag gör i ordning för sabbaten», sade fru Stark, glad öfver sin dotters förändrade humör. Den senare satte sig vid vaggan och roade sin bror, så godt hon förmådde. Under veckan sågo fru Starks rum ostädade ut, men om fredagen sparades ingen möda att få dem rena och nätta.

Golfven skurades, mattorna skakades och pålades igen, trästolarne tvättades, sängarne uppbäddades så höga, att man nästan kunde tycka, att en stege erfordrades för att nå toppen, och de få prydnaderna på byrån och spegeln dammades och ordnades rigtigt med smak.

Kanske I önsken veta, huru sabbaten användes i vår väns familj. Den började en timme före solnedgången på fredagen, och slutade när den första

stjernan syntes nästa afton. Det var just en timme, förrän solen gick ned, som Mardekai stängde sin bod den fredag, om hvilken vi talat, och han hade kunnat säga eder, att så länge han varit dess egare, hade den blifvit stängd hvarje fredag en timme före solnedgången.

Att boden följande dag hölls öppen, var alldeles nödvändigt, emedan de kristna gjorde så goda affärer under hans sabbat, förklarade han; men verkliga orsaken var vår väns stora vinstbegär. Han kunde ej fördraga att förlora en dags vinst af de sju.

Så snart boden blifvit stängd, skyndade han in till familjen och fann barnen redan klädda i helgdagskläderna, ty de brukade alltid följa honom till synagogan om sabbatsaftnarne.

Lille Jakob höll sin moder hemma, men han blef äldre för hvarje dag, så att detta förhållande snart väntades blifva annorlunda. Innan kort var fadren i ordning, och de tre begåfvo sig i väg. Mardekai och hans son samtalade hela vägen, men Nonie hade för mycket att tänka på, för att kunna deltaga i samtalet. Orden i boken ljödo beständigt i hennes sinne, och hon

längtade efter att se dem ännu en gång.

»Kanske Jesus var Kristus», sade hon vid sig sjelf. »Jag skall fråga mamma derom; hon blir icke ond deröfver».

Nonies funderingar blefvo störda, när hon med de sina nådde synagogan; ty vid dörren mötte de bekanta, med hvilka de utbytte tysta helsningar, och när de väl hunnit in och gudstjensten började, hade hon ej tanke för något annat, ty hon var en rigtigt andäktig åhörare. Gudstjensten bestod deri, att presten sjöng böner och rabbinen läste delar af lagen, hvilka han delvis under läsningen förklarade.

När de återkommo hem, lade fru Stark en ren hvit duk på bordet samt derpå tvenne brödkakor, som hon bakat på fredagen, och öfver dessa bredde hon snöhvita serveter. Detta gjordes till åminnelse af att manna föll från himmelen. Att tvenne bröd framlades skulle beteckna, att på fredagarne föll dubbelt. Serveterna och bordduken skulle påminna om daggen, som låg öfver och under detta manna. Sedan framtogs en butelj vin, hvarefter familjen samlade sig omkring bordet. Mardekai hälde vin i en bägare, hvar-

under han läste: »Så vardt nu himmel och jord fullkomnade med all sin här. Och Gud fullkomnade på sjunde dagen sitt verk, som han gjort hade, och hvilade på sjunde dagen af alla sina verk, som han gjort hade; och välsignade sjunde dagen och helgade honom, derför att han på honom hvilade af alla sina verk, som Gud skapade och gjorde». 1 Mos. 2: 1—3. Sedan tackade han Gud och förmanade sin familj till vördnad för sabbaten. Efter att hafva välsignat vine, drack han deraf och gaf något till hvardera af de öfriga. Brödet välsignaes och utdelades på nästan samma sätt. Efter måltiden läste han en tacksägelse och nämde särskildt sabbaten. Näsa förmiddag stannade Mardekai hemma hos den lille, och modren gick med de äldre barnen till synagogan.

Förmiddagsgudstjensten bestod deri, att lämpliga böner för dagen messades och en afdelning af lagen samt en motsvarande del af profeterna lästes. När läsningen var slut, framsades böner om frid och framgång för det rike, under hvars regering de voro undersåtar, såsom hos Jeremias står skrifvet: »Söken stadens bästa, dit jag hafver låtit bort-

föra eder och bedjen för honom till Herren; ty då honom väl går, så går ock eder väl», kap. 29: 7. Derefter bads, att Gud skulle befria dem från fångenskap och föra dem åter till deras älskade Jerusalem, hvarest de kunde iakttaga sabbaten i öfverensstämmelse med Jehovahs befallningar. Åtskilliga andra böner uppsändes, hvarefter gudstjensten afslutades.

Då våra vänner hunno hem, stod middagen på bordet, ty Mardekai var ganska händig i det husliga. Samma ceremonier iakttogos nu som vid föregående måltid. Eftermiddagsgudstjensten i synagogan liknade den om förmiddagen, endast med den skilnad, att rabbinen höll en kort predikan öfver det ställe i lagen, som han förut uppläst.

När de denna gång återkommo hem från synagogan, var sabbaten nära slut, och barnen satte sig vid ett fönster för att vänta på den första stjernan, och glada blefvo de, då de sågo tre på en gång.

»Mamma», sade Hasan, »sabbaten är slut. Kom, Nonie, så skola vi leka».

Mardekai uttryckte icke sin glädje,

men var i hemlighet lika glad som barnen.

Sabbaten var tråkig för honom, och det var alltid en lättnad, när den var slut och han kunde återtaga sin pipa och sina affärer. Det var honom icke tillåtet att röka den dagen, ty ingen god jude vill tända en pipa på sabbaten.

All mat för följande dag tillagades på fredagen. Stundom lega judarne någon af annan trosbekännelse att tända en lampa eller elda i kakelugnen denna heliga dag. Sådana judar nalkas väl Gud med sin mun och hedra honom med sina läppar, men deras hjertan äro långt ifrån honom, Matth. 15: 8.

TREDJE KAPITLET.

De nya grannarne.

Vi hafva nästan lemnat Nonie, under det vi beskrifvit judiska sabbaten, men vi återkomma till henne nu. Den lilla flickan hade i sitt bryderi icke funnit något tillfälle nämde dag att tala med sin moder om boken och Jesus, ty hon vågade ingenting derom säga i fadrens närvaro, väl vetande, att det skulle

göra honom ond. Men på veckans första dag gick Mardekai och hans familj ut på visit till bekanta, och under vägen dit dristade sig Nonie att säga sin moder, hvad som låg henne så tungt på sinnet. Fru Stark vardt blek af förskräckelse, när hennes dotter omtalade, att hon läst i den farliga boken, och hvilka tankar, som sedan oroat henne.

»O, Nonie!» ropade hon, »nämn aldrig detta mer. Jag ville hellre se dig i grafven, än smittad af en falsk tro. Låt icke pappa få veta detta. Mitt barn, du är oren, så länge du hyser dylika tankar. Du vet, att det står i en af våra heliga böner: »Låt intet hopp finnas för dem, som affalla från den sanna religionen, och låt alla kättare, huru många de än må vara, förgås i ett ögonblick». Vår Messias skall säkert komma, och komma till oss, ty vi äro Guds sanna folk. Vill du försöka glömma allt hvad du läst i den boken?»

Nonie lofvade detta allvarligt, ty modrens ord och sätt hade skrämt henne. Men saken låg gömd i hennes hjerta, fastän hon den stunden trodde, att mo-

dren hade rätt, och att det var syndigt tala om sådant.

Söndagen ansåg Mardekai såsom nästan förspild, ty på densamma kunde han föga affär göra, och förtjente följaktligen mycket litet.

Emellertid uppgjorde han många planer på den dagen, och när någon af dessa planer med framgång blifvit utförd brukade han med ett belåtet leende säga: »De kristnes söndag är en lycklig dag för juden».

På den söndag, vi förut nämt, hade vår vän fått en, enligt sitt tycke, god idé, och när han kommit hem efter gjorda visiter och satt framför brasan med pipan i hand, utvecklade han denna idé för sin hustru.

»Du vet, min Hanna», sade han, »att jag har litet penningar sparade, men endast *litet*. Men kanske de kunde räcka till att bygga på detta hus, d. v. s. så att vi kunna få ofvanrum och ha en hyresgäst. Om man hvarje månad erhåller någon krona i hyra, har man utom boden något att lita på. Barnen vexa och måste ha mat». Och Mardekai suckade djupt, liksom för att inlägga mera betydelse i sina ord, tände derefter sin pipa och drog djupa

drag, medan han väntade på hustruns svar.

Fru Stark motsade sällan sin man, det var aldrig till någon nytta, men stundom till mycken förargelse. Hon trodde, att hans kännedom och insigt i de flesta fall voro större än hennes. Derjemte var hon mild och eftergifven, hvaremot han var envis och oböjlig. Hon skulle ingenting haft emot större utrymme för familjens egen räkning, men ansåg bäst att tiga dermed, ty hon väntade, att Mardekai icke skulle anse dem hafva råd dertill. Hon visste, att de icke voro fattiga; att ett ansenligt belopp skulle qvarstå i banken, äfven sedan byggnadskostnaderna blifvit bestridda. Men hennes man trodde, att det enda sättet att göra sin hustru sparsam var att spela fattig. Efter några ögonblicks eftersinnande svarade hon: »Detta förstår du bäst, Mardekai; jag ser gerna, att du bygger.»

Visserligen hade det förvånat pantlånaren, om han mött motstånd från sin hustru, likväl blef han mycket tillfredsstäld, då hon så villigt biföll hans förslag.

»Du är en god qvinna, Hanna», sade

han, och klappade henne lätt på axeln. Sedan tillade han: »Byggnaden skall verkställas.»

De två barnen hade uppmärksamt lyssnat på allt, som sades, och blefvo förtjusta öfver, att något skulle göras, som åstadkom rörelse och buller.

»När skall det börjas?» frågade Hanna.

»Jag skall snart tala med timmermännen, kanske i morgon,» svarade fadren.

Den sistnämde var icke sen, der han såg ett tillfälle att öka sin förmögenhet; följaktligen anstäldes timmermän redan följande dag, och före nästa sabbat hade arbetet påbörjats. Nonie och hennes bror lekte bort mången treflig stund i rummen, som voro under arbete.

Arbetet påbörjades vid midsommar, och första veckan i september var Mardekai redo att mottaga sin hyresgäst. Förgäfves sökte han få rummen uthyrda till en judisk familj, och slutligen lemnade han motvilligt lägenheten åt en kristen enka och hennes dotter.

Enär Mardekais hyresgäster hafva mycket med vår berättelse att göra, vilja vi presentera dem för läsaren, just när de stå färdiga att flytta in i sitt nya hem. Fru Brandt hade mist

sin man ett år förut och satt der enka med tvenne barn, en gosse om elfva och en flicka om nio år. Tre månader efteråt jordades gossen vid sin faders sida, och den pröfvade qvinnan tyckte i sin smärta, att ingen sorg var så stor som hennes.

Hon var djupt bedröfvad och dertill fattig, men förtröstade på Gud, och han uppehöll henne, när alla jordiska stöd ramlade.

Hennes ansigte var blekt. Smärta och undergifvenhet stodo tecknade deri. Men oaktadt det sorgsna uttrycket var ansigtet likväl tilldragande. Alice, hennes dotter, hade ett rundlagdt ansigte med blomstrande utseende. Ögonen voro strålande glada och hufvudet betäcktes af korta, bruna lockar. Hon var ett älskligt barn, förståndig, med vänligt och mildt sinnelag samt intagande sätt.

Med dessa främlingar tänkte Mardekai hafva föga umgänge. Han ämnade mottaga hyran och tillåta dem qvarbo, så länge de punktligt betalade; men de skulle aldrig blifva annat än främlingar. Fru Brandt tog sitt nya hem i besittning den andra måndagen i september, hvilken var en vacker flytt-

ningsdag. Pantlånarens båda barn höllo sig ute nästan hela dagen och betraktade nyfiket allt hvad de nykomna förehade. Alice var knapt synlig, förrän hon blef föremål för deras anmärkningar.

»Bah!» sade Hasan föraktligt, »hon är en liten stackare; vi få intet trefligt med henne.»

Hasan var missbelåten, emedan den nykomna var en gosse, och han önskade om möjligt fördystra Nonies ljufva drömmar — en visserligen föga prisvärd önskan hos en broder.

Nonie var förtjust öfver att få en lekkamrat och svarade raskt: »Hon är rigtigt söt; se huru vänligt hon nickar åt oss.»

Hasan medgaf, att Alice var vacker, men tillade: »Det är detsamma; pappa skall icke tillåta oss att leka med henne.»

Dessa ord gåfvo Nonie ett bekymmersamt utseende för en stund, men ansigtet klarnade snart, och hon svarade: »Pappa skall låta oss leka med henne, när han ser, huru snäll hon är».

»Inbilla dig icke det, Nonie! Pappa är rädd för dem, emedan de äro kristna,» genmälte Hasan och nickade tvärsäkert.

Här tog samtalet slut, ty modren ro-

pade barnen till sig. Nästa morgon, under det Nonie satt på golfvet bredvid sin minsta bror, hördes någon sakta klappa på dörren, som af fru Stark genast öppnades.

»God morgon!» helsade lilla Alice med klangfull röst. »Mamma sade, att jag kunde gå ner och helsa på den lille.» Alice gick in i rummet och satte sig bredvid Nonie.

Fru Stark ämnade icke blifva förtrolig med sina nya grannar, men blef vunnen genom öfverraskning, isynnerhet då flickan ville se hennes lille Jakob.

»Ack, en sådan vacker gosse!» utropade Alice beundrande.

Modren betraktade förtjust sin gosses ansigte, som var rundt som fullmånen, ehuru icke så strålande.

»Huru gammal är han?» fortsatte Alice.

»Nio månader,» svarade Nonie. Den senare ville ock blifva uppmärksammad, och blef ej sviken, ty Alice vände sig hastigt till henne och sade: »Skola vi ej leka litet tillsammans?»

»Det har jag ingenting emot,» svarade den andra lugnt.

»O, så trefligt vi skola ha! Se här!»

och barnet tog en docka samt dockkläder ur sin klädningsficka.

»Det är mycket vackert, sade Nonie, och betraktade klädningarne samt beundrade dockan, men hon blef icke så hänryckt, som egarinnan väntat, hvarför denna utropade: »När jag tycker om någonting, brukar jag hoppa omkring, så att mamma ber mig vara stilla.»

Nonie gjorde stora ögon och svarade förvånad: »Ett sådant besynnerligt sätt! Vänta icke att få se mig göra så.»

Alice log muntert, och började smeka lille Jakob, men gjorde detta så eftertryckligt, att han började gråta.

»Så ledsamt,» ropade hon. »Han behöfver icke vara rädd för Alice», tillade den sjelfgjorda sköterskan lugnande, medan hon klappade den lille på hufvudet.

Detta gjorde saken ännu värre, så att fru Stark tvingades lemna sitt arbete och taga det skrämda barnet i sina armar.

»Ursäkta mig!» sade Alice, under det hon aflägsnade sig.

»Gerna, lilla vän», svarade fru Stark vänligt.

»Nu skall jag gå och helsa på herr

Mardekai», tänkte Alice, under det hon gick genom förstugan ut på gatan.

»God morgon, herr Mardekai!» ljöd hennes muntra helsning, när hon inträdde i boden.

Pantlånaren nickade och fortsatte sina göromål.

»Har ni brådtom, herr Mardekai?» återtog hon, utan att blifva försagd genom det kyliga mottagandet.

»Ja,» blef det korta svaret.

»Jaså, ja jag ämnar icke stanna länge, men jag har något att tala med eder om,» och Alice trädde närmare sin otacksamme åhörare och fortsatte i en låg och förtrolig ton: »Jag har varit och helsat på eder familj, och jag tycker om er lilla flicka; men tror ni icke, att hon är för tafatt — eller hvad jag skall säga?»

»Jag vet ej,» svarade Mardekai, och drog på munnen emot sin vilja.

»Jo, det är hon; men jag vill, att vi skola blifva rigtigt goda vänner. Vill ni låta henne komma upp till mig ibland?»

»Åh, ja, det går väl an», svarade Mardekai vårdslöst.

»Adjö, och mycken tack,» genmälte hon och trippade bort igen.

Det var ej värdt försöka att hålla ett sådant barn på afstånd, och våra judiska vänner försökte det icke länge. Innan en vecka gått, hade Hasan förlåtit henne, att hon var flicka, och i henne funnit en den trefligaste lekkamrat. Nonie njöt af hennes sällskap och lärde att älska henne, och lille Nakob tyckte så mycket om henne, att hennes röst lugnade honom, när andra medel misslyckades. Detta var nog att vinna föräldrarnes hjertan, och den lilla flickan blef en sådan favorit hos Mardekai, att han förklarade henne vara nästan jemngod med hans egen Nonie. Fru Brandt var förbindlig och välvillig, så att hon sjelf vann bevågenhet, utom det att hon var moder till Alice. Denna qvinna hade bedt Gud välsigna hennes umgänge med judens familj och så laga, att de ansågo henne som deras vän, och Gud hade besvarat hennes bön. Han besvarar städse allvarliga böner, ehuru icke alltid på det sätt vi vänta.

FJERDE KAPITLET.

Säden sås.

Fru Brandt undervisade Alice i skolämnen hemma, ty hon kunde icke förmå sig att dag efter dag vara skild från sitt enda barn. Mardekais barn bevistade skolan, när enkan flyttade till hans hus; men denna deras skolgång förorsakade föräldrarne många ängsliga stunder, ty de voro förskräckligt rädda för, att barnen skulle få höra något, som försvagade deras tro på, hvad föräldrarne ansågo för att vara den enda sanna religionen. Mardekai och hans hustru kände, att det skulle vara mindre svårt att begrafva sina kära barn, än se dem vexa upp till kättare.

Dessa föräldrar bevakade noga fru Brandt någon tid, ty de fruktade hennes religiösa inflytande, men småningom försvunno deras fördomar. Enkan var så tyst och anspråkslös och dertill så vänlig, att misstänksamheten visade sig ogrundad.

Slutligen fann sig Mardekai föranlåten att föreslå, det Nonie och Hasan skulle läsa tillsammans med Alice.

»Men», sade hans hustru, »modren

är kristen; hon kan leda dem på irrvägar».

»Vi kunna vaka öfver dem och förbjuda henne att läsa i sin heliga bok för dem», återtog fadren.

Fru Stark gjorde inga vidare invändningar; hvarför skulle hon det? Om hennes man ansåg det vara bäst, var hon viss på, att det så var. Förslaget framställdes för fru Brandt, som villigt gick in derpå. Det var af flere skäl välkommet; ty dels skulle Alice få mera lust för sina lexor, när hon hade sällskap, dels skulle Mardekais barn komma under religiöst inflytande och slutligen var den betalning, som fadren erbjöd för barnens undervisning, en välbehöflig förstärkning för enkans kassa.

Hon lofvade att icke läsa nya testamentet, så att Mardekais barn hörde det. Hon tänkte det vara bäst att vänta och bedja, och trodde att om hon var trogen, skulle Gud nog föra både dem och föräldrarne till kännedom om sig. I sådant fall visste hon, att den nu förkastade boken skulle blifva en ovärderlig skatt. Barnen började sina studier och blefvo snart så intagna i sina böcker och sin lärarinna, att de tyckte

de timmar, de hos henne tillbragte, voro de bästa af hela dagen. Fru Brandt hade icke lofvat att ej muntligt framhålla religiösa sanningar, och troget sökte hon försvaga barnens fördomar samt leda dem rätt. Till en början undvek hon att nämna Jesu dyra namn; men sedan barnen fattat tycke för sin lilla skola, blef hon djerfvare, och en dag, när de bådo om en berättelse, talade hon om Jesus, hvilket för dem var något nytt och obekant.

De små judebarnen lyssnade uppmärksamt på allt, hvad lärarinnan sade, och när hon slutade sin berättelse, uppstod ett lifligt samtal. Hasan fasthöll ifrigt, att judarne hade rättighet att mot Jesus göra, hvad de gjorde. Nonie var mindre häftig, men sade: »Judarne äro Guds folk, och de äro allt för goda för att göra något orätt».

Derefter talade hon om den lilla boken och de tankar hon haft, sedan hon läst deri.

»O, Nonie! Det skall jag omtala för pappa», sade Hasan hotande.

»Gör icke det, Hasan», bad Nonie förskräckt.

»Han gör det icke, jag är viss på,

att han ej gör det», sade fru Brandt öfvertalande.

Allt detta hade ingen verkan på Hasan; men när Alice visade honom sitt ogillande och förtroligt talade till Nonie, ändrade han plötsligt åsigt och sade, att hotelsen blott var skämt, samt att han visst icke ämnade säga något för pappa.

Detta var icke sant, ty han hade ämnat att sqvallra, och om Alice icke varit, skulle han hafva gjort det. Men Hasan satte stort värde på att stå väl hos henne. Intet af barnen glömde, hvad de den dagen hört om Jesus, men det tycktes icke genast inverka på deras hjertan eller handlingar. Mången stund tillbragte fru Brandt i pantlånarens inre rum med hans vänliga maka, som mycket uppskattade hennes sällskap. Ibland stal Mardekai sig in på en stund, när hans granne kommit ner, ty han tyckte om hennes förständiga samtal.

»Hvad tankar har ni om judarne såsom ett folk, granne?» frågade han en dag i sådan ton, som tycktes vilja säga: ni kan säkerligen intet fel finna hos dem.

Frågan kom oväntadt för fru Brandt,

och innan hon svarade, lyftade hon sitt hjerta i bön till Gud, ty hon ville draga fördel af ett så gynsamt tillfälle, som detta syntes vara.

Slutligen sade hon: »Jag vill äfven ställa en fråga till eder, herr Stark; säg mig, hvarför är det judiska folket kringspridt i alla länder och likväl så afsöndradt?»

»Vi äro Guds folk, och han har hållit oss afsöndrade och afskilda», svarade Mardekai.

»Och I ären kringspridda i alla länder på grund af edra synder, ty Gud har genom sina profeter sagt, att så skulle ske. Ni vet, hvarför judarne voro fångar i Babylonien i sjuttio år, eller hur, herr Stark?»

»På grund af sina synder, förmodar jag», sade Mardekai, som visste mycket litet om bibelns profetiska och historiska böcker.

Fru Brandt öppnade sin lilla fickbibel och läste följande verser: »Hvar I ock vänden eder tillbaka ifrån mig, I och edra barn, och icke hållen mina bud och rätter, som jag eder föresatt hafver, och gån bort och tjenen andra gudar och tillbedjen dem; så skall jag utrota israel utaf det land, som jag dem

gifvit hafver, och det huset, som jag mitt namn helgat hafver, skall jag bortkasta ifrån mitt ansigta, och israel skall vara till ett ordspråk och fabel ibland allt folk. Och detta huset skall förfalla, så att alla de som gå der framom skola förundra sig och hvissla och säga: hvi hafver Herren detta land och detta hus så gjort? Då skall blifva svaradt: derför att de Herren sin Gud öfvergifvit hade, som deras fäder utur Egypti land förde, och tagit sig andra gudar och tillbedit dem och tjenat dem; derför hafver Herren allt detta onda låtit komma öfver dem, 1 Kon. 9: 6—9. Här säges det, att judarne skulle blifva fördrifna ifrån det land, Gud gifvit dem, om de icke höllo hans bud. Och särskildt talas om afguderiets synd, ty före babyloniska fångenskapen voro ebreerna mycket böjda att söka andra gudar. De sjuttio åren i Babylonien botade dem för afguderi, men förde dem icke till sann bättring».

»Ni vill alltså säga, att de ånyo blefvo förskingrade på grund af fortsatt syndfullhet, är det icke så?» sade Mardekai, som icke väntat ett sådant svar på sin fråga och var förtretad på sig sjelf, derför att han framställt den. Men

hans nyfikenhet var väckt, och han önskade höra sin granne förklara sig tydligare.

»Åter afveko de från Gud, och han lät dem falla i romarnes händer. Deras mest himmelsskriande synd var emellertid, att de förnekade och korsfäste Frälsaren.

Fru Brandt tystnade, förvånad öfver sin egen djerfhet.

»Vi hafva aldrig förnekat vår Messias», sade Mardekai med hetta, »men en djerf, eländig bedragare, som åflades blifva vår konung, förkastade vi. Tror ni, att vår frälsare kunde komma i ringhet och armod? Nej, han skall komma som en mägtig konung. Då skola våra fiender blifva fördrifna från Jerusalem, och vi skola jublande återvända till vårt eget land. Det härliga templet skall åter varda bygdt, och vi dyrka Gud, såsom våra fäder gjorde, blott mera fullkomligt, ty Kristus skall lära oss allting.»

»Tror ni, hvad profeterna hafva skrifvit om Kristus?»

»Tror! ja, visst; hvarje god jude tror Moses och profeterna.»

»Låt mig då läsa några verser, som

Moses skrifvit om eder såsom ett folk.» Fru Brandt öppnade sin bibel.

»Nej, nej; det behöfs icke. Är jag jude och skulle ej känna Moses?» svarade Mardekai förnärmad, öppnade dörren och försvann ur rummet.

Detta samtal följdes af andra öfver samma ämne, och vid dessa tillfällen lade Mardekai i dagen sådant hat vid blotta nämnandet af Jesu namn, att fru Brandt ofta tyckte sig samtala med en af dem, som vid Pilati domstol ropade: »korsfäst! korsfäst!» Och stundom sade hon vid sig sjelf, att om icke alla ting vore för Gud möjliga, skulle hon alldeles misströsta om denne judes frälsning.

Med hans lilla vänliga hustru var förhållandet helt annorlunda. Hon lyssnade uppmärksamt, när det vigtiga ämnet var å bane, och syntes så ifrig att lära, att fru Brandt hoppades, det någon säd blifvit sådd der, hvarest den skulle slå rot och bära frukt till Guds ära. Det är skrifvet: »De gå åstad och gråta, och bära ut ädel säd; och komma med glädje, och bära sina kärfvar.» Den fromma qvinnan litade på Herrens ord, bad och arbetade.

FEMTE KAPITLET.

Om barnen.

Judens barn gjorde raska framsteg under sin trägna lärarinnas ledning, och detta behagade så fadren, att han beslöt fördraga grannens kätteri, så länge de små icke blifvit smittade deraf. Men han förstod icke kristendomens kraft och kunde icke fatta, att litet surdeg genomsyrar hela degen. Både Nonie och Hasan erhöllo dagligen sköna lärdomar, utöfver hvad de inhemtade i sina skolböcker, och fru Brandt arbetade på deras bästa, med fast tro att hennes arbete skulle vinna framgång.

Alice hade stort inflytande öfver sina kamrater, och deraf väntade sig modren mycket, ty hon hoppades, att hennes lilla flicka var kristen. Barnet tycktes icke kunna fatta möjligheten af att förkasta Frälsaren. Till och med i sina lekar inblandade hon okonstladt andliga ting. Nonie hörde villigt Alices tal och framstälde stundom frågor, men Hasan sökte visa sig likgiltig. En dag, när de båda flickorna lekte ute på gatan, utropade Alice plötsligt: »Ah, se

här kommer min lärarinna i söndagsskolan!»

När den senare kom fram till flickorna, helsade hon sin lärjunge med en kyss, och frågade sedan: »Hvem är den lilla flickan?»

»Det är Nonie Stark», svarade Alice.

»Känner hon barnens vän?» frågade lärarinnan.

»Menar ni fru Brandt?» sade Nonie, och såg på henne allvarsamt och frågande.

Den unga damen smålog och svarade: »Jag vet, att fru Brandt är barnens innerliga vän, men det var ej henne jag åsyftade.

»Fröken Emma», sade Alice, »Nonie är judinna och vet icke mycket om Jesus.»

»Då kan du, Alice, omtala för henne den vän, jag menade.»

»Ja», blef det enkla svaret.

»Jag ämnade gå hem till din mamma, Alice, för att bedja henne om något; men jag har ondt om tid, så att jag vill bedja dig uträtta det, blott du icke glömmer det.» Och lärarinnan log skälmskt, då hon sade detta.

»Nej, det skall jag visst icke glömma», försäkrade Alice.

»Säg då mamma, att jag har bedt min söndagsskolklass komma hem till mig nästa torsdag för att dricka en kopp the, och jag skulle gerna se, att du komme med, om hon ej har något deremot.»

»Och Nonie får komma med?» frågade det förtjusta barnet.

»Om du vill, så tag Nonie med dig; hon är mycket välkommen.» Med dessa ord lemnade lärarinnan barnen att tala om det tillämnade nöjet. Detta utgjorde ock deras samtal, der de satte sig på trappan. När ämnet var någorlunda uttömdt, frågade Nonie: »Hvem menade damen med den vän hon nämde? Menade hon sin pappa?»

»Jaså; nej, hon menade Jesus. Vet du icke, att han älskar små barn? Men det var sant; jag glömde, att du icke älskar honom.»

»Nej; men allt sedan jag läste om honom i den lilla boken, har jag stundom önskat, att jag kunde tro, det han var Kristus, ty den rigtige Messias dröjer så länge.» Nonies ögon blefvo tankfulla och sorgsna. Men efter en stunds tystnad fortsatte hon i en helt annan ton: »Han var icke Kristus. Det har pappa sagt, och han vet det. Han

säger: Judarne skola snart lära känna sin Messias, ty de äro det folk, som han kommer för att frälsa.»

»O, Nonie; det är synd att tala så. Jesus älskar dig icke, om du talar på det sättet. Det är säkert, att han är Frälsaren, ty mamma säger så, och jag vet det i alla fall.»

Hasan kom nu och hörde sista delen af samtalet. Han vände sig till Alice och sade harmset: »Du talar, som om din mamma visste mera än min pappa, men det gör hon icke, ty män och gossar veta allting bättre, än qvinnor och flickor. Pappa har sagt, att om det icke vore för din mammas kätteri, skulle han tro henne vara en ganska förståndig qvinna. Med kätteri menar han allt sådant narraktigtt prat om Messias och allt dylikt.»

Alice hade ett häftigtt humör, som nu ock fattade eld. Hon hade aldrig hyst särdeles höga tankar om Hasan, och det var rysligt retsamt att höra honom säga, att hennes älskade mamma talade narraktigt.

»Hasan Stark, du stygga, otäcka pojke, tig du! Jag hörde en gång någon säga, att judarne äro det sämsta folk på jorden; de stjäla, bedraga och ljuga, blott

för att komma åt penningar.» Efter detta häftiga utbrott, sprang hon mot hemmet, men innan hon hunnit in, ropade Hasan försmädligt: »Din mamma har sagt, att menniskor blifva goda och vänliga genom att älska Jesus. Du älskar honom nog, du, gör du icke det?»

Dessa ord förde den uppbragta flickan till besinning, och hon sprang snyftande uppför trappan och kastade sig i modrens armar.

»O, mamma, jag har varit så elak», ropade hon.

»Torka bort dina tårar, mitt barn, och säg mig allt», sade fru Brandt, och smekte sin lilla flicka.

Barnet framstammade tilldragelsen och frågade slutligen i förtviflan: »O, mamma, hvad skall jag göra?»

»Hvad tycker du, att du borde göra?» sade modren allvarsamt.

»Bedja Gud förlåta mig?»

»Ja; och hvad vill du göra mot Hasan?»

»Jag vill icke bedja honom om förlåtelse, ty han sade, att mamma talade *narraktigt*.»

»Gör, hvad du anser vara rätt.»

Den lilla flickan gick sakta in i andra

rummet, hvarest hon dröjde omkring tio minuter.

När hon åter utträdde, var ansigtet sorgset, men bestämdt. Hon smög sig tätt intill sin moder och hviskade: »Jag har beslutat bedja Hasan om förlåtelse, bör jag göra det genast?»

»Ja, det tror jag du bör», svarade modern gillande.

Den lilla skyndade ut, ifrig att finna Hasan och få slut på obehaget. Den hon sökte stod på trottoaren, fördjupad i samtal med sin syster.

De voro så upptagna af detta, att de icke märkte Alice, förrän hon var inpå dem. Hasan hade glömt hela misshälligheten och begynte skratta åt hennes bedröfvade uppsyn, men upphörde genast dermed, då hon med darrande läppar sade! »Hasan, jag ångrar så mycket, att jag blef så häftig och gaf dig anledning att tänka ringa om Jesus. Vill du förlåta mig?»

»Alice, bry dig icke om det. Äro vi icke lika goda vänner som förut?»

»Jag vill vara din vän, Hasan, och du vill älska Jesus, åtminstone litet; vill du icke det?»

»Jo, Alice, jag älskar honom *nu*», svarade Hasan med eftertryck.

Alice gladdes öfver detta svar, men hennes glädje skulle hafva blifvit ansenligt förminskad, om hon hört, hvad den listige pojken svarade Nonie, då hon frågade honom, om hans försäkran var verklig:

»Jag sade så, endast för att göra Alice glad», sade han. »Jag visste, att hon skulle hafva gråtit, om jag svarat nej, och jag vill icke se en flicka gråta, ty ju mera man söker trösta dem, ju mera gråta de.»

Sedan fred sålunda blifvit sluten, sade Nonie till Alice: »Jag skall säga dig, hvad vi talade om: du vet, att det finnes många vackra bröstnålar och saker i boden.»

Alice nickade bifall.

»Tycker du icke, det skulle vara trefligt att få begagna dem, när du är fint klädd!»

»Jo, det tycker jag visst», svarade Alice raskt.

»Då skola vi alla tre taga oss en spatsertur någon dag, när pappa är borta, och styra ut oss ståtligt. Det gör ej den minsta skada, ty vi skola lägga allting tillbaka på sin plats.»

De sista orden tillades för att besvara en fråga i Alices ansigte, ty

Nonie tänkte icke besvära sig med att undersöka, huruvida saken var rätt eller orätt. Efter någon tvekan samtyckte Alice till planen.

»Hvad vill du helst ha?» frågade Nonie.

»En bröstnål och en ring». svarade Alice.

»Och jag vill ha öronringar, och Hasan en klocka.»

Planen ansågs nu färdig, och alla tre kommo öfverens att hålla tyst dermed samt afvakta gynsamt tillfälle. Väl hade det varit, om Alice lydt samvetets röst och anförtrott hemligheten åt sin moder. Hon gjorde dock ej detta, och den väntade visiten hos lärarinnan undanträngde nästan alltsammans från hennes sinne. Det var på tisdagen fröken Emma bjöd barnen, så att torsdagen kom snart. Mardekai tillät gerna Nonie att gå med och sade till sin hustru, när de rådgjorde om saken, att flickan ingen skada kunde taga, när hon var i Alices sällskap. Med en klok nick på hufvudet tillade han: »Min Hanna, om alla kristna liknade våra hyresgäster, skulle vi snart återfå våra gamla rättigheter och Messias snart komma.»

Naemi hörde dessa ord och omtalade dem för fru Brandt, hvilken de ingåfvo hopp. Säkerligen, tänkte hon, har Mardekai sig sjelf ovetande blifvit dragen till ljuset. Då flickorna blifvit klädda, sågo de mycket täcka ut. Det var vinter, och de buro ljusröda ylleklädningar samt hvita förkläden. De voro så lika klädda, att Alice försäkrade, det hvar och en måste tro dem vara systrar.

Fru Brandt log åt detta, ty de ungas lyckliga ansigten voro hvarandra så olika.

Nonie med sina mörka ögon var vacker och ståtlig, hvaremot lilla Alice var knubbig och täck.

Lärarinnan bodde i stadens utkant, och det åtgick nära en half timme att i droska hinna dit.

Under vägen underhöll Alice sin väninna med beskrifning öfver platsen. Vi låta henne sjelf tala.

»Huset», sade hon, »är en hög, fyrkantig byggning. Vid framsidan är en stor pelargång. O, hvilka ofantliga kolonner! Alltsammans är snöhvitt och hvarje fönster försedt med gröna jalousier. Mellan gatan och huset är en liten plantering med sandade gångar,

och äfven vid denna tid på året är det god tillgång på blommor, ty der finnes ett växthus. I rummen är allting fint. De hafva brysselmattor, soffor, ett stort bokskåp, piano och mycket annat vackert.»

Nonie lyssnade med förvåning på allt detta, och gjorde sig ifrigt underrättad om den familj, de skulle gästa. Den andra var ej obenägen att svara. Hon berättade, att fröken Emmas pappa var läkare, att hennes mamma var nästan den bästa qvinna i verlden samt att hon hade en sjuk syster, hvilken nästan var så skön som en engel.

På det lugna sätt, som så ofta dämpade Alices hänförelse, afbröt Nonie här sin vän och frågade, om hon någonsin sett en engel.

»Hm, nej», sade den senare otåligt, »hvarför frågar du det?»

»Hvarför? Emedan jag icke kan begripa, huru du kan veta om deras utseende, när du ingen sett.»

»Joho, de äro så hvita, som de kunna vara, och hafva vingar, men man kan icke alltid se vingarne, emedan de lägga dem tillsammans.»

»Har den sjuka fröken några vingar?» frågade Nonie.

»Det kan väl hända», sade den andra, och sökte se förståndig och hemlighetsfull ut.

Hon hade aldrig tänkt på den saken förut, men hon kunde icke fördraga att förråda okunnighet, då hon gjort sig min af att veta så mycket.

För denna gång vexlades ej flera ord om englar eller deras vingar, men båda barnen beslutade taga reda på, huruvida den sjuka fröken hade vingar eller ej. När de hunnit fram och efter en sakta ringning på dörrklockan blifvit insläppte, funno de de andra gästerna i full lek. Alla dessa voro Alices klasskamrater och helsade henne hjertligt; men Nonie, främmande och skygg, skulle snart önskat sig derifrån, om icke lärarinnan tagit hennes hand och gjort henne bekant med barnen och stället. Men, o, så roligt hon hade sen! »Fröken Emma», sade Nonie efteråt, »förstod rigtigt, hvad de helst ville leka och lekte sjelf med dem.»

Förrän teet serverades, hviskade lärarinnan till Alice: »Syster Greta önskar råka dig och din väninna.»

»O, hvilken glädje!» ropade Alice, som just tänkt bedja om tillåtelse att få gå in till henne.

Fröken Emma tog ett barn vid hvardera handen och förde dem in i sin systers rum.

Nonie förvånades öfver att se en sjuk dam, som såg så frisk och skön ut. Fröken Greta var angripen af en dödlig, men långsam sjukdom. Blott få spår syntes deraf i hennes ansigte. Klara och rosiga voro hennes kinder, ögonen voro stora och strålande. Få skulle hafva påstått, att Alice öfverdrifvit hennes skönhet, ty hennes utseende var verkligen älskligt.

»Det är länge, sen jag såg dig», yttrade den sjuka, då Alice stod vid hennes bädd. »Hur mår din mamma? och huru har du sjelf mått?»

När dessa frågor bllifvit nöjaktigt besvarade, vände sig ffröken Greta med samma milda leende, hvarmed hon talat till den förra, mot Nonie och sade: »Jaså, detta är en liiten judisk vän?»

»Ja, mitt namn är Nonie Stark, Alice har talat om eder, men jag tycker icke, att ni ser det minsta sjuk ut.»

»Ack, Nonie, jag är icke långt ifrån min Faders hem», sade den sjuke allvarligt.

»Huru? Alice berättade mig, att doktor Denver är eder fader!» utropade

Nonie öfverraskad. Hon såg sig omkring och frågade undrande: »Är det vackrare i eder faders hem än här?»

O, ja; mycket vackrare. Murarna i hans stad äro af de skönaste ädelstenar, portarne af perlor och genom staden rinner en flod, klar som kristall. Dessutom äro gatorna af guld.»

»Guld! Är det möjligt? Stjäla icke menniskor bort det?» och Nonie stod slagen af förvåning.

»Ingen stjäl något der, Nonie.»

»Dit vill säkert min pappa komma, isynnerhet om de gifva bort något af guldet, ty vi äro fattiga. Men kanske de inga pantlånare ha der?»

»Jo jo men», svarade Greta, mycket road af barnets vigtighet.

»Och affärerna gå bra?»

»Icke sådana affärer. Det hvarken köpes eller säljes i den staden. Hvar och en, som kommer dit, får en skön boning. Ingen blir någonsin sjuk, ingen dör och ingen natt varder der. Der har min Fader många barn, och han har inbjudit dig, Nonie, att komma.»

Nonies ögon glänste. Hon kände sig både lycklig och förvirrad, tills Alice förklarade: »Nonie, det är himmelen.»

»Ah», sade den andra missbelåtet.

»Ja, jag hoppas snart vara i himmelen. Vill icke du och Alice möta mig der?» frågade den sjuka.

»Jo, jag vill», svarade Alice, under det hennes blå ögon stodo fulla af tårar, som hotade öfversvämma hennes ansigte. »Vill ej du det ock, Nonie?»

»Jo, men jag vill gerna lefva länge först.»

Den sjuka uppmanade dem då att bedja Jesus om hjelp till att lefva *för honom*, så att de, när döden kallade, skulle vara färdiga att lefva *med honom*, och innan barnen lemnade rummet, tillade hon: »Viljen I komma hit någon dag i nästa vecka och tillbringa en afton hos mig?»

»Det vilja vi gerna, om vi få?» svarade Alice förnöjd.

Alla de små gästerna slogo sig ned vid ett rikt dukadt thebord, och vi veta alla, att barn kunna göra rättvisa åt fint thebröd, inlagd frukt, bakelser med sylt och konfekt, så att det ingalunda väcker förvåning, om vi höra, att bordet fort nog blef lättadt från sin börda. Efter denna undfägnad föreslog fröken Emma, att de skulle genomgå lexan för nästa söndag, hvadan den lilla gruppen samlade sig omkring

henne i salen. Lärarinnan försåg alla med biblar, alla, utom Nonie, och angaf hvar lexan stod. Det var i åttonde kapitlet hos Markus, de tio första verserna, hvarest berättas, huru Jesus med sju bröd bespisade fem tusen män.

Nonie vägrade att emottaga den bibel, som erbjöds henne, och var till en början föga uppmärksam. Men hon blef mera intresserad under samtalets gång och lyssnade till sist med undran. Vi vilja icke återgifva alla frågor och svar, som vexlades, utan anföra blott delvis, hvad som sades.

»Se i andra versen», anmärkte lärarinnan, »hvilket skäl Jesus angifver för att bespisa folkskaran: 'Jag *varkunnar* mig öfver dem'. Huru skönt, att han, som såg folkets hjertan, huru ovärdiga många af dem voro, huru föga åtminstone somliga af dem älskade honom, likväl säger: 'jag varkunnar mig öfver dem'. Han fortsätter: 'De hafva nu i tre dagar töfvat när mig och hafva intet äta'. Vi få icke häraf sluta, att allt folket hade fastat under tre dagar. Det säges icke. Utan deras mat hade tagit slut, och i öknen stod ingen sådan att få köpa. Förrän Jesus utdelar bröden, hembär han tacksägelse. Huru

många gifvas icke, som intaga präktiga måltider, utan en tanke på all god gåfvas Gifvare! Fyra tusen män blefvo bespisade, och säkerligen voro der dessutom många qvinnor och barn. Sedan alla ätit och voro mätta, uppsamlades sju korgar med öfverlefvor. Den tanken ligger nära till hands, att då Jesus så lätt kunde anskaffa mat, skulle ingen brytt sig om öfverlefvorna, men dessa uppsamlas omsorgsfullt. Och på ett annat ställe läsa vi, huru han förmanar lärjungarne, att icke låta något gå förloradt eller blifva förspildt.»

»Mina barn», fortsatte hon, »hvad lära vi nu häraf?»

»Att Kristus är mycket barmhertig», sade en.

»Och har stor makt», tillade en annan.

»Att han är god mot de onda såväl som mot de goda», inföll Alice.

»Att det är synd vara slösaktig», sade en liten flicka, hvars hufvudfel var slösaktighet.

»Alla dessa svar äro rigtiga», yttrade fröken Emma; och vi böra dessutom häraf lära att bedja Gud välsigna våra måltider och tacka honom för desamma. Han varkunnade sig öfver dessa menniskor, emedan de voro hungriga, och

han ville hjelpa oss, om vi sakna dagligt bröd, kläder eller annat nödvändigt sådant. Om vi bedja honom, skall han gifva oss så mycket, som är oss nyttigt, och mera böra vi ej begära.»

Derefter sjöngo alla barnen:

Jesus, du, som älskar mig, etc.

hvarefter de togo farväl.

På hemvägen vände sig Nonie till Alice, sägande: »Jag tror icke på berättelsen om bröden; pappa säger, att allt sådant är endast dikt.»

Alice blef harmsen, men påminde sig tvisten med Hasan och försökte svara lugnt.

»Om du älskade Jesus, trodde du den», svarade hon.

»Jag skulle älska honom, om pappa och mamma tilläte det; men de säga, att han icke är Kristus. Om jag nu älskade honom och den rätte Messias komme, blefve jag ledsen.»

Alice fattade icke styrkan af detta bevis, utan vände helt tvärt samtalet på annat ämne och frågade Nonie, om hon icke tyckte, att fröken Greta var älsklig. »Jo, det var hon visst», utbrast den senare. »Men», fortsatte hon, »så löjligt hon talade om att dö. Jag

tror icke, att hon är så nära döden; tror du det?»

Alices enda svar var en ström af tårar, så att Nonie fann bäst att tiga. Resten af vägen foro de under fullkomlig tystnad och sade knappast hvarandra godnatt, när de hunnit hem.

SJETTE KAPITLET.

Alices bekymmer.

När Alice och Hasan följande morgon råkades, gaf den förra en glödande beskrifning på gårdagens bjudning. Hasan blef full af afund, när han hörde om de roliga lekarne och de många läckerheterna.

»Funnos der inga gossar?» frågade han.

»Nej», svarade Alice.

»Hm! Jag tror icke, att det var någon rigtig bjudning då, ty vid rigtiga bjudningar äro alltid gossar med. Jag skulle ej velat gå dit, nej icke för hundra kronor.»

»Hvarför talar du så, Hasan? Vi äro anmodade att komma till min lä-

rarinna en eftermiddag i nästa vecka, och jag skulle bedja dig följa med.»

»För din skull skall jag göra det», svarade Hasan. »Men», fortsatte han, »du får ej gå på måndag, ty då skola vi hafva mycket roligt. Pappa blir borta hela dagen, och Nonie och jag ämna då taga den promenad, vi talade om. Vill du då gå med?»

»Ja, gerna, om jag får mammas tillåtelse; så gör du väl sällskap sedan till min lärarinna? Alice såg ut, som om mycket berodde af svaret på hennes fråga.

»Åh, ja,» svarade Hasan med låtsad likgiltighet. Han var för stolt låta Alice förstå att han gladde sig åt bjudningen. Naemi talade lika mycket om aftonen hos fröknarne Denver som Alice och frågade fru Brandt mycket om underverket med de sju bröden. Barnets intresse för nämnde berättelse uppmuntrade den senare mycket. »Snart», tänkte hon, får jag se Naemi omvänd till Gud och hela familjen älska Jesus. Med hvilken glädje vi sedan skola umgås med hvarandra! Till och med den gamle barske Mardekai är berörd af kristendomens inflytelse.»

Måhända gladde sig fru Brandt förtidigt, ty större missräkningar mötte, än hon någonsin anat. Vi vilja dock icke gå händelserna i förväg.

Ehuru vintren ännu räckte, ty det var i februari månad, var måndagen så vacker, så klar och solvarm, som en majdag. Mardekai lemnade sin familj tidigt om morgonen och sade till sin hustru, i det han stängde yttre dörren: »Min Hanna, jag blir borta tills det blir mörkt. Se väl efter boden! Du vet, att fattigdom kommer, om vi försumma våra affärer.»

Den goda judinnan höll fram lille Jakob, att han måtte få fadrens afskedskyss, och lofvade att väl se till allting. Med tanke på sin eftermiddagspromenad voro barnen högst muntra. Fru Brandt gaf dem en fridag såsom belöning för flit i skolan. Naemi var under morgonen sysselsatt i boden, medan Hasan och Alice under tiden roade Jakob. Intet större nöje kunde beredas Alice än att få vårda sin 'smekbror', som hon kallade den lille. Han hade just nu begynt gå, och hon tröttnade aldrig på att se honom tulta omkring.

»Så förståndig han är!» utropade hon,

och kysste ömt hans klumpiga ansigte.

»Han är rigtigt söt! men flickor tycka alltid om småbarn, mer än gossar göra. Kom nu och låt oss se till, hvad Nonie gör.» Så sägande, upplyfte Hasan den lille i sina armar och ilade förut till boden.

Alice skyndade efter, och de inträdde på samma gång.

»Har du plockat fram smyckena än?» frågade brodren med en illparig blick.

»Ja, visst. Kommen hit båda två», svarade Nonie, som stod bakom den lilla smutsiga disken.

Begge ställde sig framför densamma, och hon drog grannlåten upp ur sin ficka.

»Här är något för Hasan», sade hon, och lemnade honom ett litet silfverur. »Och här, Alice, är en bröstnål och en fingerring för dig», fortsatte hon, under det hon lade dessa saker i sin väns hand.

»Hvar äro öronringarne för dig sjelf, Nonie?» frågade Alice lifligt.

»De äro här,» svarade Nonie, och öppnade en liten ask, hvari ett par glänsande öronringar lågo. »Ser du

ej», fortfor hon, »att de äro makar till bröstnålen?»

»Nonie», sade Hasan något ängsligt, »antag, att egarne komma för att lösa någon af dessa saker i dag, huru skall det då gå?»

»Jag har tänkt på allt detta», svarade hans syster leende.» Klockan skall lösas om två dagar; så sade pappa till en man, som var här i går. För två eller tre dagar sedan visade han mig öronringarne och bröstnålen och frågade mig, om jag icke tyckte, att de voro vackra. Pappa sade, att de tillhörde ett fruntimmer, som skall lösa dem omkring tio dagar härefter.

»Men ringen?» frågade Alice, under det hon beundrande betraktade densamma.

»Den inlemnades i går qväll och kommer icke att lösas förrän någon gång i nästa månad. Jag tror ej, att den har något synnerligt värde», fortfor Nonie, »ty den har endast en hvit sten.»

Denna ring hade emellertid högre värde än alla de öfriga smycken, som barnen tillegnat sig. Denna »ene, hvita sten», var en fin diamant, och ringen var af rent guld.

»Hvar skola vi lägga dessa saker tills i eftermiddag, Hasan?» frågade Nonie sin broder.

»Jag kan gömma dem i min ficka», blef hans svar.

Nu ansågs planen fullfärdig. Alice och Hasan togo lille Jakob och gingo tillbaka till rummet, hvarest fru Stark lagade i ordning middag. Alice sändes upp till sin moder för att bedja henne komma ned och dela middagsmåltiden. Fru Brandt blef öfverraskad af en sådan inbjudning, ty Mardekai hade alltid ansett det orenande att äta tillsammans med hedningar och hade uttryckt denna mening för sin vänliga granne. Men den senare ville icke säga nej, hvadan snart de tvänne mödrarna med sina små sutto tillsammans kring bordet. Treflig gjorde de denna måltid. Lille Jakobs babbel och buller förminskade ingalunda munterheten. Då de små flickorna och Hasan uppstigit från bordet, bådo de om tillåtelse att utan vidare dröjsmål få göra sig i ordning för sin spatsertur.

Fru Stark frågade skämtsamt, om de ämnade spatsera genom hela staden.

»Nej», sade Nonie, »vi skola endast

gå till skridskobanan i den stora parken.»

»Jaså, ja, gå då», svarade hennes moder, »men gån inte ned på isen en sådan dag som denna.»

Barnen voro snart färdiga, och sedan de skyndsamt sagt farväl, begåfvo de sig i väg.

Knappast hade de lemnat hemmet, förrän gruppen förökades genom en af Hasans vänner, en ung judegosse. Den nykomne, Benjamin Schäfer, helsades hjertligt välkommen af Nonie och hennes bror; men Alice kände sig obehagligt stämd, ty hon hyste hemlig motvilja för den illmarige pojken. Benjamin blef lätt öfvertalad att göra sällskap, men svårare blef det, när prydnaderna framtogos, ty den sistnämnde förklarade bestämdt, att han icke ville göra Hasan sällskap, när denne hade en klocka och han ingenting af sådant slag.

»Huru skola vi bete oss?» klagade Nonie. »Du ser ju, Benjamin, att vi icke hafva flera smycken.»

»Hasan kan låta mig bära klockan halfva tiden», föreslog Benjamin.

»Nej, det låter jag bli», svarade hans vän afgörande.

»Men om jag visar dig menageriet?» återtog Benjamin.

»Jag känner icke den mannen alls.»

»Du bor i staden och vet icke, hvad ett menageri är!» log Benjamin föraktligt.

»Tala om för oss, hvad det är», utbrusto alla tre på en gång.

»Jo, nära intill parken är en stor byggnad, hvarest alla slags djur förevisas, och detta kallas menageri. Der finnas lejon, björnar, tigrar, elefanter och en mängd andra djur. Har någon af eder penningar?» frågade Benjamin, innan han afslutade sin beskrifning.

Nonie framtog en femtiöring, som hennes mamma gifvit henne för att köpa konfekt och nötter till Alice, Hasan och sig sjelf.

»De låta barn komma in för tjugofem öre hvardera», sade Benjamin; »men en kusin till min pappa är dörrvaktare der, och jag skall försöka styra om, att I alla kommen in fritt, om Hasan vill låta mig bära klockan hela tiden och Nonie gifver mig mest konfekt och nötter.»

Efter någon tvekan samtyckte de andra till allt, hvad Benjamin fordrade. För att göra uppoffringen för stackars

Hasan drägligare, tog Alice af sig bröstnålen och stack den innanför hans jacka. Vägen fortsattes under stor glädtighet, och de åtta små, men lätta fötterna trippade raskt framåt.

Dagen var så varm, att kälk- eller skridskoåkning var omöjlig, hvarför de med ens gingo till menageriet. Det var föga svårighet för Benjamin att förmå sin vän dörrvaktaren att släppa in dem i den stora byggnaden, och de under, de der sågo, öfverstego all deras förväntan. Der funnos lejon och tigrar, som röto och stredo, så att barnen rigtigt ryste, och sjölejon, som plumsade upp och ned i vattnet, gjorde stället hemskt med sitt oväsen.

Der funnos leoparder, zebror, strutsar och många andra djur. Men mest tyckte dock vårt småfolk om en stor elefant, som med sin snabel mottog, hvad helst man bjöd honom, och till och med räckte så långt, att han kunde nappa ett barns hatt, hvilken han snart slet sönder.

När vaktaren, som hette Andreas, befalde den ofantlige jätten böja knä, lydde han genast.

»Nu», sade Andreas, »kan någon af eder få rida», och såg vänligt på de

små beundrande åskådarne. Derefter fattade han Alice, lyfte henne upp och satte henne på elefantens snabel, nära hufvudet. Elefanten var godmodig och höll barnet fast genom att sakta slå sin snabel omkring henne.

»Bock, sätt henne nu ned», befalde vaktaren efter två eller tre minuters förlopp.

Denna befallning blef genast åtlydd, och en suck af lättnad undslapp Alice, när hon åter kände sig stå på golfvet.

»Bock, gå öfver mig», sade vaktaren och lade sig framför elefantens fötter.

Det var underbart att se den store kolossen stiga öfver mannen, som låg der rak lång.

Efter dessa konster fick »Bock» några äpplen för sin lydnad. Barnen dröjde tills klockan fyra och voro då ovilliga att lemna stället, men Nonie påstod, att de måste gå, eljes skulle fadren hinna hem före dem. Sedan de kommit ut på gatan igen, påminde Benjamin Nonie om penningarne i hennes ficka.

»Ja», sade hon, »nu skola vi köpa konfekten.»

Följaktligen styrde de sina steg till närmaste konditori, men det var ingen

lätt sak att bestämma, hvad slags konfekt man ville hafva. Nonie föredrog chokoladkakor, Alice och Hasan tyckte bäst om pastiller och Benjamin försäkrade högljudt, att franska sockerkulor med saft uti voro bäst. Som den sistnämnde var äldst och äfven mest sjelfvisk, segrade hans mening.

Så lyckliga de voro, under det de vandrade gatan framåt och åto af den köpta konfekten! Sina vackra prydnader hade de nästan glömt, tills Nonie plötsligt utropade:

»Nu äro vi vid vårt gathörn. Tagen af eder alla smyckena och lemnen dem till mig!»

Klockan och bröstnålen lågo snart i hennes utsträckta hand, men ringen, hvar fans ringen?

Alla tre sågo på Alice, som i stum förvåning och sorg betraktade sina fingrar.

»Hvarför lemnar du ej Nonie ringen?» frågade Benjamin, brytande den olycksbådande tystnaden.

»Den är — tappad», ropade det förskräckta barnet och brast ut i en flod af tårar.

»Tst, Alice, gråt ej så», lugnade henne Nonie; »hvar hade du den sist?»

»Jag vet, att jag hade den, när vi voro vid Skolgatan, ty der föll den af mitt finger. Jag tog genast upp den och tänkte komma ihåg, att den satt löst, men har icke tänkt på den, förrän Nonie sade, att vi skulle lemna henne alla smyckena. Hvad skall jag taga mig till, o, hvad skall jag taga mig till?» och Alices tårar strömmade hejdlöst igen.

»Bry dig icke om det», sade Benjamin; vi skola alla gå tillbaka till Skolgatan, och kanske vi finna ringen.» Alice hade aldrig förr ansett Benjamin särdeles tjenstaktig, men blef nu rigtigt öfverraskad af hans godhet. Han tycktes vara så ledsen och sökte så ifrigt efter den förlorade ringen, och hon kom med förebråelse ihåg, att hon en gång sagt till Nonie, att han var »en rigtigt otäck tjufpojke».

Bekymrade återvände de till nämnde gata, men funno ingen ring, och voro alltså tvungna att gå hem utan den. Detta var en så gruflig olycka och så oförutsedd, att de icke visste, huru de skulle bära sig åt. Benjamin, som tycktes angelägen att hjelpa dem, sade, att han trodde det vara bäst, om de gingo lugnt hem, lade de andra sakerna på

sina platser och för tillfället ingenting nämnde om ringen. Nonie och Hasan funno rådet godt och beslöto att följa det.

Den arma Alice var så förskrämd och bedröfvad, att hon ingenting kunde säga.

Då hon blef tillfrågad, om hon ville tiga med saken för sin mamma, svarade hon jakande, ty det var en outhärdlig tanke, att hennes kära moder skulle få veta om sitt barns vanartighet. Hon badade sitt ansigte vid pumpen och följde sina vänner hem, men fruktade så mycket att möta sin moder, att hon stannade i boden, tills Mardekai inträdde, och skyndade då bort darrande af rädsla.

Hon hade aldrig förut varit rädd för juden, ehuru hon ofta hört honom barsk och ond.

»Du kommer sent, mitt barn», sade fru Brandt, då flickan stängt dörren, »hade du roligt?»

»O, ja, mamma; vi gingo till ett menageri och sågo elefanter och massor af andra djur.» Alice gaf en förvirrad beskrifning på djurförevisningen. Hon talade fort och försökte se glad och naturlig ut, medan det hela tiden tyck-

tes, som om hon skulle sjunka genom golfvet.

»Huru kunde du få komma in i menageriet?» frågade fru Brandt något öfverraskad.

Alice anade, att det var bäst förtiga Benjamins sällskap, så att hon efter en stunds besinning svarade: »En gosse, som är Hasans vän, skaffade oss fritt inträde, ty han var kusin med dörrvaktaren.»

»Det var säkerligen mycket trefligt, men du tyckes vara trött», sade modren, då hon gaf akt på barnets rodnande ansigte.

»Ja, mamma, jag är mycket trött», suckade Alice tungt.

Fru Brandt hade snart den enkla aftonanrättningen färdig, och Alice försökte äta, men alla försök voro fåfänga. Maten tycktes vilja qväfva henne. Snart sköt hon sin stol från bordet, och anmärkte: »Mamma, jag är mera trött än hungrig.»

»Sömnen skall snart komma dig att glömma din trötthet, min älskling.» Fru Brandt log mildt, under det hon så sade.

Alice förmådde icke besvara hennes leende och kunde ej heller tala, ty en

enda förskräcklig tanke upptog hennes sinne. Vanligen brukade hon somna, så snart hon lade sitt hufvud på kudden, men den afton, om hvilken vi tala, vred hon och vände sig en lång timme, innan sömnen tillslöt hennes ögon. Hon började känna, att »öfverträdelsens väg är hård», och hvarje barn, som afviker från rätta vägen, får göra samma erfarenhet.

»O, hvilken usel kost vi laga,
När först vi söka att bedraga!»

SJUNDE KAPITLET.

Ytterligare bekymmer.

Nästa morgon vaknade Alice med en stor tyngd på sitt hjerta. Ehuru hon sofvit godt, stodo föregående dags händelser för hennes sinne, så snart hon vaknat, och bekymren hade icke förminskats det ringaste.

»Jag vill bedja Gud hjelpa mig», tänkte hon; »men vill han hjelpa mig, om jag icke bekänner min förseelse för herr Mardekai och mamma? Jag kan aldrig, aldrig tala om det för Mardekai, ty det är så hemskt, när han blir ond.»

»Tala då om det för din mamma», hviskade hennes samvete.

»Men jag lofvade att tiga, och då får jag icke tala om det», invände hon. I sitt innersta gladdes hon öfver, att hon gifvit ett sådant löfte, ty skulle det icke vara lika svårt att uthärda modrens sorg och förvåning som judens vrede? Jo, det var hon viss på. Merendels brukade hon stiga upp strax efter modren, ty hon ville gerna vara behjelplig vid tillredandet af frukosten; men denna morgon fruktade hon att möta sin moders blick och önskade somna igen för att sålunda kunna glömma sin börda. Andra svårigheter, som mött henne, hade det varit hennes tröst att få lemna åt Herren; men denna börda försökte hon bära sjelf, men, o, hvad den var tung för hennes svaga axlar! »Hvarför», frågar min lille läsare, »kunde hon icke lägga denna sorg inför Gud?»

Emedan hon icke var villig att bekänna sin synd. Samvetet hade varnat henne för att bära de smycken, som Nonie så bedrägligt tagit från boden, men hon hade gjort det trots denna varning, och samvetet sade henne, att

det oförutsedda straffet var rättvist, men sade henne ock, att lättnad skulle komma, när hon var villig bekänna sin synd för modren och pantlånaren. När frukosten stod på bordet, och ingen förevändning att dröja längre fans, steg det beklämda barnet upp och försökte att se så lugnt ut som vanligt; men försöken misslyckades ännu mer än föregående afton. Fru Brandt, som trodde barnet vara illamående, var ömmare än någonsin.

Denna ömhet gjorde den stackars Alice ännu mera olycklig, ty hon kände, att den var helt och hållet oförtjent. När hon slutat sina morgongöromål, bad hon att få gå ned på en stund och sade, att hon och Nonie skulle komma i sällskap till skoldags. Fru Brandt biföll, och den lilla flickan skyndade ut, längtande, men dock fruktande, att möta judens barn. Nonie var i det inre rummet och lekte med lille Jakob. Hon såg så lycklig och bekymmerslös ut, att Alice blef helt förvånad och färdig att tro, det ringen blifvit funnen, eller att saken fallit hennes vän ur minnet. Men fru Stark gick ut i boden, och då utbrast Nonie:

»Jag skall säga dig, hur det är, Alice.

Du får icke vara så ledsen och blek. Hasan och jag hafva samtalat om ringen, och det blir alltsammans väl. Små saker, sådana som ringen, bröstnålen och öronringarne, brukar pappa gömma i den lilla lådan under disken, du vet.»

Alice nickade bifall.

Nonie fortfor: »När han går ut, lemnar han aldrig den nyckeln till mig, utan till mamma. I söndags qväll lemnade han den åt henne, och enär vi varit ute på visit, hade hon sin helgdagskläduing på sig, och jag såg, att hon stoppade nyckeln i sin ficka. I går morse tog jag den der och öppnade lådan. Du må tro, att jag var glad, ty jag hade undrat, huru jag skulle få tag i den. I går afton hade jag samma tur, ty nyckeln hade legat i fickan hela dagen. Jag skulle se till boden, medan de andra åto qvällsmat, så att jag fick tillfälle lägga allting på sin plats; var det inte förträffligt?» Nonies ögon lyste af belåtenhet, när hon tänkte på, att hennes knep lyckats.

»Allt hade varit väl, om ringen varit med», suckade Alice.

»Pläga dig ej med det, ty vi tro icke, att ringen var mycket värd, och bäst

af allt är, att pappa aldrig kan misstänka oss för att hafva tagit den. Kanske ingen frågar efter den på sex månader, och ibland lemnar folk sina saker utan att någonsin fråga efter dem.»

Nonies förhoppningar lugnade något Alice, som ej kände sig fullt så förtviflad, när hon märkte tillfredsställelsen hos sin vän, men hon tänkte mer och mer på det onda i deras handlingar. De hade visserligen aldrig blifvit förbjudna att taga saker från boden, men orsaken dertill var endast den, att föräldrarne aldrig tänkt något sådant möjligt, och detta visste hon väl. De hade sålunda gjort sig skyldiga både till olydnad och falskhet. Nonies samvete var icke så lättrördt. Hon tyckte, att allt var godt och väl, blott misstanken kunde från dem afvändas.

Medan de voro ifrigt inbegripna i samtal härom, kom Mardekai in och frågade skämtsamt, hwad de talade om.

»Ack, om mycket, pappa», svarade Nonie, ryckte på axlarna och gaf Alice en hemlig vink.

Den senare förmådde icke le, ty Mardekais närhet gjorde henne skygg. Hon höll sitt ansigte bortvändt, hvadan han ej märkte, att hon var blek,

och att hennes ögon uttryckte djup sorg. Mardekai var vid ovanligt munter sinnesstämning och sade: »Kom, Alice; du och Jakob kunna icke lefva åtskilde; vill du ej köpa honom af oss?»

»Så mycket penningar kan jag aldrig få.» Svaret kom så allvarsamt, att pantlånaren utbrast i skratt.

»Kan du då icke flytta till oss och blifva vår lilla flicka?» återtog han.

Om han visste, hur elak jag är, ville han icke ha mig, tänkte Alice, och svarade nedslaget: »Ni har en mycket bättre liten flicka, än jag är.»

»Ah, du är i mitt tycke god nog», svarade Mardekai, i det han lekfullt nöp Alice i kinden, hvarefter han gick ut i boden. Strax derpå kom Hasan in, och alla tre barnen gingo upp till fru Brandt. Lexorna upplästes till och med bättre än vanligt, ty de små ville visa sin tacksamhet för gårdagens frihet. Förrän de fingo skollof, tog sig lärarinnan tillfälle att säga, det hon ansåg bäst att uppskjuta visiten hos fröken Greta till följande vecka, ty tvenne fridagar så nära hvarandra skulle för mycket hindra läsningen.

»Men, mamma, vi lofvade komma denna vecka», invände Alice.

»Det kan ändras genom att förklara orsaken.»

»När få vi då gå?» frågade Nonie.

»Kanske nästa tisdag», svarade fru Brandt.

Ehuru detta var en missräkning, gåfvo sig dock barnen till freds. Det fans ej heller något annat att göra, ty sura miner eller dåligt lynne skulle icke åstadkommit någon förändring. Dagarne gingo så stilla, att sjelfva Alice började hoppas, det olägenheten af den tråkiga händelsen icke skulle blifva så stor. Men onda handlingar föra oss alltid in på törniga stigar, som Tegnér säger: »Långa år få gälda, hvad stunden brutit», eller som bibeln uttrycker det: »Hvad menniskan sår, det skall hon ock uppskära.»

Om måndagen, jemt en vecka efter den olyckliga tilldragelsen, voro alla tre barnen utanför boden och lekte, då Nonie fick sigte på den qvinna, som inlemnat ringen. Under det hon närmade sig mer och mer, meddelade flickan sin upptäckt åt sin bror och sin vän.

»Hvad skola vi göra?» frågade Alice förtviflad.

»Jag skall säga dig, hvad *du* skall

göra», svarade Nonie. »Du och Hasan skola gå in i boden, och stanna så länge fruntimret är qvar.»

»Kära Nonie, följ du med oss!» Alice räckte bedjande ut sina händer, under det hon talade.

»Jag kan icke. Förstår du ej, att pappa skulle fråga mig, om jag öppnat lådan? Skulle du vilja tvinga mig att ljuga?

»Ack nej, långt derifrån», svarade Alice. Blek och darrande följde hon Hasan in i boden.

»Herr Stark», började fruntimret, »jag kommer för att lösa min ring. Jag hoppas den är välbehållen.»

»Visserligen; jag tager alltid väl vara på sådana dyrbarheter», svarade Mardokai med ton och sätt, som tydligt sade, att han hade hög tanke om sin egen förmåga och var säker på, att hvad som helst kunde åt honom anförtros. »Men», tillade han, under det han sakta läste upp den lilla lådan, »ni kom snart för att lösa den.»

»Låg ringen i en ask?» frågade pantlånaren, under det han noggrant sökte bland värdesakerna i lådan, utan att finna den.

»Nej, kommer ni ej ihåg, att ni lade den i en bit papper?»

»Jo, men jag måste hafva lagt den i fönstret, ty den fins icke här.» Mardekai läste lådan och steg fram till fönstret, hvarest han sorgfälligt sökte efter den saknade ringen. Sökandet var naturligtvis förgäfves.

»Det var besynnerligt», mumlade han, »att mitt minne så sviker mig.» Högt tillade han: »Fru Bohman, jag kan icke finna ringen, men jag är viss på, att den är i boden. Skulle ni icke vilja låta hemta den i morgon?»

Som frun förr haft affärer med Mardekai och alltjd funnit honom pålitlig, samtyckte hon gerna till hans förslag.

Så snart hon lemnat boden, störtade barnen mot dörren, men ropades tillbaka af Mardekai, som sade, att åtminstone Hasan måste hjelpa honom att finna ringen.

»Bed din moder komma», sade han till den sistnämnde. Befallningen verkstäldes skyndsamt, och fru Stark kom med lille Jakob på armen.

»Ah, min Hanna», yttrade hennes man; »hvilken skam för oss! En fru lemnade en dyrbar ring; i dag ville hon hemta den, men den står ingen-

städes att finna. Den kostar mycket penningar, och dess förlust tager brödet ur barnens munnar. Ve mig, ve mig! Vi äro förlorade.»

Mardekai vred sina händer och såg ut som sjelfva förtviflan. Men plötsligt föll det honom in, att han skulle sända efter sin hustru och fråga henne en vigtig sak.

»Öppnade du eller Nonie den lilla lådan i måndags förra veckan, då jag var frånvarande?» sporde han.

»Nej, nej! Nonie visste icke, hvar nyckeln fans, ty jag lät den hela dagen ligga i fickan på min helgdagsklädning, och vi behöfde icke använda den. Men», fortsatte fru Stark, »ringen kan icke vara bortkommen. Låt oss flytta allting i boden, så finna vi den nog. Alice står här färdig att hjelpa till.» Härvid såg hon så innerligt vänligt på det stackars barnet, hvars hjerta var nära att brista af skuld, sorg och fruktan.

Nonie kallades in, och hon roade Jakob, medan de andra vände upp och ned, ut och in på allt, smått och stort, som fans i boden. Pantlånaren och hans hustru sökte omsorgsfullt efter den förlorade klenoden, Hasan och

Alice låtsade vara lika ifriga. Den senare kände det, som om hon gjorde sig skyldig till en stor lögn, men icke vågade göra annorlunda.

När de slutat det fåfänga sökandet, var fru Stark dock icke villig att gifva saken förlorad, utan yttrade: »Mardekai, du är förståndigare än jag, men det är stora springor på golfvet, och förmodligen har ringen fallit genom en sådan. Kan man icke lyfta upp tiljorna?»

»Det skall göras i morgon», svarade hennes modfälde man, hvilken tyckte, att hans sorg var den största, som fans.

Stackars Alice! tårarne rullade utför hennes kinder, trots hennes försök att hejda dem. Den goda judeqvinnan såg detta och fattade den lilla flickans darrande hand samt ledde henne in i andra rummet, hvarest hon både med ord och gerning sökte trösta henne.

»Gråt ej, lilla Alice», sade hon. »Det är sant nog, att min gode Mardekai är öfver sig gifven, men i morgon skola vi bryta upp ett par golfbräder, då några skarpa ögon skola upptäcka ringen och några små hvita fingrar taga honom fram. Torka bort tårarna; mamma får icke se de blå ögonen förgråtna.»

Den vänliga qvinnan drog barnet till kommoden och hälde vatten i tvättfatet åt henne.

Alice tvådde sitt ansigte under tystnad och tillbakahöll tårarne med stor ansträngning.

»Det var rätt!» uppmuntrade henne fru Stark, som noga iakttagit hennes förfarande. »Gå nu till mamma», fortsatte hon och lade ett par bakelser i Alices hand.

Det arma barnet gick sakta uppför trapporna. »Jag kan icke längre förtiga hemligheten», hviskade hon för sig sjelf. »Den är förfärlig att bära. Men o, så ond Mardekai skall blifva, när han får höra, att jag tappade ringen! Nonie säger, att jag icke får tala om det, emedan hennes pappa då kommer att förskräckligt slå henne och Hasan. Jag vill försöka tiga litet till, men mitt hjerta brister», och hon pressade hårdt sin knubbiga hand emot venstra sidan. Fru Brandt såg hennes bedröfvade uppsyn, då hon inträdde i rummet, och frågade: »Hvad fattas min lilla flicka?»

»O, mamma, Mardekai har förlorat en ring, som kostade mycket penningar. Vi kunna ingenstädes finna den, och jag fruktar, att den aldrig kommer

till rätta. Är det icke rysligt? Det tager brödet ur barnens munnar, så sade Mardekai. O, så olyckligt!»

»Ah, så förskräckligt är det väl icke», sade modren lugnande. »Men kommer du ihåg, min älskade, att det är i morgon I skolen helsa på hos fröken Denver?» frågade hon, för att föra tanken på annat spår.

»Ja, mamma; men jag bryr mig icke om att gå», svarade den tilltalade likgiltigt.

»Bryr dig icke om att gå! Visst gör du det, i synnerhet som Nonie och Hasan skola gå», sade fru Brandt glädtigt.

Just nu knackade någon på dörren. Alice öppnade genast, och in trädde judehustrun med Jakob på armen.

»O, fru Brandt», yttrade hon, »olyckan har kommit öfver oss och stannar nog qvar hos oss.»

Den bekymrade qvinnan berättade nu om förlusten och sökandet i boden.

»I morgon», fortfor hon, »skall min stackars Mardekai bryta upp bodgolfvet, och om han icke finner ringen, blir han troligen vid svårt lynne, så det blir bäst, att barnen begifva sig i väg på morgonen, emedan deras goda

pappa möjligen kunde säga nej, om de väntade tills eftermiddagen. Kan ni undvara eder lilla flicka, fru Brandt?» Hon klappade vänligt Alice på axeln, under det hon framstälde frågan.

Fru Brandt gick beredvilligt in på grannens förslag. Tidigt nästa morgon begåfvo sig de tre barnen i väg. Två af dem voro rigtigt uppsluppna, det andra mera nedtryckt än någonsin förut. Hvilken börda är icke ett ondt samvete! Det kan endast den förstå, som sjelf erfarit det. Alice kunde hafva förklarat, huru outhärdligt det är. Men han, som är »slagen för våra synder», kan och vill aflyfta denna börda, om vi blott bedja honom derom.

Alldenstund vädret var vackert, gingo de till fots till dr Denvers. Nonie och Hasan fördrefvo tiden med muntra samtal, men Alices beklämda hjerta gjorde vägen för henne lång och tråkig. När de hunnit fram till huset, blefvo de hjertligt mottagna. Fröken Greta älskade barn och längtade efter att föra dem till Jesus. Hon hoppades kunna vara till någon nytta för dessa små, som blifvit lärde att förakta Frälsaren, hvarför hon dubbelt gladdes öfver deras besök. Nonie hade berättat för

Hasan om staden med de gyllene gatorna, och han förklarade, att detta icke kunde vara himmelen, ty der gjorde de ingenting annat än sjöngo; men han skulle fråga den sjuka fröken angående saken. Hasan var icke besvärad af blyghet, hvadan han, så snart de första helsningarne voro öfver, drog fram med det ämne, som så tilltalat honom.

»Huru är det», sade han, i det han steg ända fram till fröken Gretas bädd, »bor verkligen eder Fader i en stad, hvars gator äro af guld?»

»Ja, min gosse. Känner du icke namnet på den staden?»

»Nonie säger, att det är himmelen; men himmelen kan det icke vara, ty inga hedningar få komma in der. Dessutom tror jag icke, att det finnes något guld i himmelen. Men en annan sak: Alice och Nonie tänka, att ni har vingar såsom en engel. Om så är, tror ni icke, att ni kunde flyga rundt kring detta rummet?» och gossen mätte med ögonen höjden till taket.

Så roande voro hans ord och beteende, att fröken Greta brast ut i ett högljudt skratt, men hejdade sig snart och sade: »Ack, nej, lille Hasan; jag

har inga vingar; det är ett misstag. Men jag har en boning beredd samt en huld Fader i den stad, hvarest de gyllene gatorna äro.»

Hon fortfor, och talade om Jesus, om hans kärlek till barn, samt om det hem han beredt för dem, som honom älska.

Efter samtalet föreslog Alice, att de skulle gå ut till gungan. Förslaget mötte intet motstånd, och snart var gungan på logen i full gång. Till och med Alice glömde sitt bekymmer en stund, så roligt var det. Under tiden samtalade fröknarna Emma och Greta i den senares rum om något, som nära angick Alice.

»Märkte du, huru blek och sorgsen hon såg ut?» frågade Greta.

»Ja! Hon är vanligen så glad och lycklig», svarade systern.

»Jag är säker på, att något har händt barnet; hon är antingen sjuk eller bedröfvad öfver någonting», sade Greta. »Jag önskar få behålla henne här tills i morgon; tror du icke det går an?»

»Jo, om hon vill stanna. Vi kunna sända hennes mamma några rader, så går det nog för sig.»

När barnen återkommo, tillfrågades

Alice, om hon ville dröja qvar tills nästa morgon. Hon gladde sig höråt och svarade ja. Dagen gick fort och angenämt, och sedan de tidigt druckit té, togo Nonie och Hasan farväl. Fröken Greta skulle icke utan fru Brandts tillåtelse hafva qvarhållit Alice, om hon icke förr med modrens löfte behållit barnet hos sig. Hon var angelägen att taga reda på den lillas bekymmer, om det var verkligt eller inbilladt. Vid hvarje annat tillfälle skulle ingenting gladt Alice så mycket som att få tillbringa natten hos hennes kära fröken Greta, men nu förvandlade natten och mörkret hennes qval till skyhöga berg. Sedan hon lagt sig, kastade hon och vred sig så oroligt, att Greta ömt frågade, hvad som fattades henne.

»Ack, att jag gått hem med Nonie», jemrade sig barnet. »Mitt hjerta värker, så att jag tror jag dör.»

»Hvarför värker ditt hjerta, min lilla vän? Är du sjuk?»

»Nej, det tror jag icke.»

»Hvad fattas dig då? Vill du icke säga mig det?»

»O, fröken Greta, jag har en sådan ryslig sorg just nu.»

»Vet du icke, hvad Gud sagt: 'Alla dina omsorger kasta på Herren, ty han hafver omsorg om dig?»

»Jag vet det; men detta är något, som Gud icke vill hjelpa.»

»Då måste det verkligen vara något förskräckligt, min lilla flicka; ty när icke Gud vill hjelpa oss med våra bekymmer, äro de större, än vi förmå bära, men jag kan icke tro, att du har någon sorg, som Herren icke vill afhjelpa. Vill du anförtro mig, hvad det är, som ängslar dig så mycket?»

»O, fröken Greta», snyftade Alice, »jag vill omtala det för eder; men jag fruktar, att ni aldrig skall älska mig mera, och det är dertill så förskräckligt, att ni kanhända är för sjuk att höra det.»

Greta drog det snyftande barnet så nära intill sig, att det lilla lockiga hufvudet låg på hennes bröst och hviskade ömt: »Tala nu om det, min vän. Kanske jag kan hjelpa dig, hvem vet?»

På så sätt bevekt, framstammade Alice en berättelse om ringens förlust samt sin brottslighet och fruktan.

»Det gör mig ondt om dig, lilla vän. Visst är det riktigt olyckligt, och du

har begått en svår förseelse; men Gud vill hjelpa dig, om du handlar rätt.»

»Hvad skall jag göra?» frågade Alice, rädd att få höra, hvad hon visste, hennes vän skulle säga.

»Bekänn ditt fel för herr Stark och din moder», blef svaret.

»Huru skall jag kunna det?» fröken Greta? Mardekai blir så ond och mamma så ledsen! Dessutom har jag lofvat de andra att icke tala om det. Nonie säger, att fadern skall slå dem förskräckligt, ja, kanske döda dem.»

»Det är prat, ja, värre än så, det är osanning. Nonie vet väl, att hennes fader ej skall företaga sig något, som sätter deras lif i fara. Men hafva dessa barn intet samvete? Är du den enda skyldige?»

»De tyckas icke mycket bry sig om det; de frukta endast för att blifva upptäckte. Men jag har varit så usel, att Gud aldrig kan förlåta mig.»

»Gud är villig att förlåta dig nu, min älskade. Gå beslutsamt hem, bestämd för att göra din pligt. Bed allvarligt, och jag skall bedja för dig. Då skall du få se, att den svårighet, som nu tyckes dig så stor, försvinner, eller ock skall Gud gifva dig kraft att

uthärda, på det du må kunna öfverlemna dig åt hans ledning och tro, att han kan förvandla mörker till ljus. Om», fortsatte fröken Greta, »du underlåter att bekänna ditt fel, blir det likväl på ett eller annat sätt upptäckt, ty var säker på att synden kan icke blifva fördold. Men den sin missgerning bekänner och öfvergifver, han skall få barmhertighet»

»Jag skall tala om alltsammans i morgon!» utropade Alice i bestämd ton.

»Det är rätt, min älskade.»

Dessa ord och den varma kyss, som åtföljde dem, stärkte ytterligare hennes beslut, och hon erfor lindring i sina qval, sedan hon fattat detsamma. Hennes sömn var stilla, och när hon vaknade, kände hon mindre af den hjerteångslan, som sista tiden plågat henne. Vid frukosten sade den vänlige doktorn, att han skulle fara förbi, der fru Brandt bodde, och erbjöd sig att föra den lilla flickan dit i sin droska. Alice' ögon strålade, när hon hörde detta. Det var ett alldeles oväntadt nöje, dels att få åka och ännu mer att få åka med doktor Denver, som i hennes ögon var ett underverk af visdom och godhet. Ganska tidigt på morgonen foro de i

väg och hade endast åkt en liten bit, när doktorn fattade sin lilla följeslagerskas hand och sade: »Hvad fattas denna lilla magra flicka? Hvart hafva rosorna på hennes kinder tagit vägen och hvarför är hon så nedstämd?»

»Jag fruktar, att fröken Greta går bort», blef svaret. Och detta svar var sant nog, ty Alice tyckte, att hennes sjuka vän var svagare nu, än när hon sist såg henne. Det kom dock oväntadt, och en smärtsam ryckning syntes i läkarens ansigte, då han genmälte: »Fröken Greta! Ah, jag tror icke det. Gud vet, att vi icke kunna undvara henne!»

Denna väntade vemodiga händelse var den enda mörka skuggan i doktorns trefliga hem. Greta var så älsklig, både till utseende och sinnelag, att det tycktes outhärdligt att mista henne; men faderns läkareblick sade honom alltför säkert, att skilsmessans stund ej vore långt aflägsen, och derför förorsakade det Alice mera smärta, än hon anade.

»Hvarför tror du det?» frågade han.

»Emedan hon såg sjukare ut, än när jag sist var hos henne.»

»Troligen är hon så ock», sade den andre mera för sig sjelf än till sitt

sällskap. Han tillade högt: »Vi vilja i alla fall icke tala om hennes bortgång. Du har något mera bekymmer, barn; hvad är det?»

»Doktor Denver, jag kan icke omtala det, det är alldeles omöjligt, jag kan det icke; men fråga den kära fröken Greta, till henne har jag sagt allt.»

»Vi lemna det då. Du kan äfven för Jesus omtala allt. Han vill hjelpa dig», sade den gode läkaren och såg medlidsamt på det gråtfärdiga barnet vid sin sida.

Snart, alltför snart, enligt Alice' tycke, hunno de hennes hem. Hasan stod färdig vid trappan att välkomna henne, när hon steg ur vagnen, och helsade henne riktigt förbindligt.

»Ack, Alice,» ropade han, »välkommen hem! Jag har mycket att tala om för dig.»

»Hvad då?» frågade hon.

Gossen sänkte sin röst och berättade, att en timmerman brutit upp hela bodgolfvet, men naturligtvis ingenting funnit. Föregående dag hade fruntimret frågat efter ringen och blifvit mycket häftigt, när den icke fans. Fadern var så förtretad, att knappast hans hustru vågade tilltala honom.

»Mamma säger», fortfor den lille talaren, »att pappa är sjuk af ledsnad, men jag säger, att han är bara *arg*. Hej! Skulle han icke hoppa, om han visste, att vi gjort det? Ha, ha, ha!»

Den lilla flickans mod sjönk, under det hon lyssnade på Hasans ord. Det föreföll henne nästan omöjligt att utföra sin föresats. Men hade hon icke lofvat det, och var icke Gud redo att hjelpa henne till det rätta?

»Hvar är din pappa, Hasan?» frågade hon i låg ton.

»Han är inne i boden, färdig att ryta såsom lejonen i menageriet, om någon råkar tala till honom. Göra sådant väsen för en ring! Dumheter!»

»Fy, Hasan Stark, du borde skämmas att tala så om din egen fader, i synnerhet då du vet, huru ringen kommit bort! Din pappa sade, att det skulle taga brödet ur barnens mun. Du är ett af hans barn och kan få svälta ihjäl; hvem vet?»

»Asch! Det har ingen fara. Pappa har en massa penningar i banken, och för dem kan bröd fås när som helst. Jag har hört honom säga så förr, men han menar ingenting med det.»

»Godt, jag ärnar gå in och säga ho-

nom, att det är jag, som förlorat ringen.» Dessa ord uttalades med fasthet, men det lilla bleka ansigtet förrädde, hvad de kostat henne.

»Alice Brandt, är du tokig?» frågade Hasan förfärad. »Du får icke, du skall icke tala om det!» Och han fattade tag i hennes klädning, då hon störtade mot dörren.

Detta hindrade henne emellertid icke, ty hon slet sig lös och hastade in i boden. Här satt Mardekai, och modfäld var han verkligen. Han lyfte upp hufvudet, när den lilla botgörerskan inträdde, och då han såg, hvem det var, talade han nästan vänligt till henne; ty han tänkte, att hennes bedröfvade, smärtfulla uppsyn härledde sig af medlidande med honom för hans stora förlust.

»God dag! Svåra dagar dessa, barn,» sade han; »ingen ring än.»

»Nej, herr Mardekai; och jag borde sparat eder mödan att bryta upp golfvet, ty jag tappade ringen.»

För ett ögonblick var pantlånaren stum; men sedan frågade han med en röst, som darrade af vrede. »Förklara dig!» röt han.

»Förvånande lugn, omtalade hon sin

sorgliga berättelse. Hon utelemnade blott, att Benjamin var med dem, ty hon visste, att Mardekai icke fördrog den gossen. Gerna skulle hon vilja hafva skonat de öfriga, men hon kunde det icke. Hon hade icke till hälften uppskattat judens vrede. Han formligt stampade af raseri och skulle hafva lagt våldsam hand på henne, om icke disken stått emellan dem. Icke så, som utgjorde den något oöfverstigligt hinder, men den stod dock i vägen för den vrede mannen. Hon var förnämligast föremålet för hans vrede, ty hans egna barn skulle aldrig hafva rört något utan lof, om de icke tillåtits att leka med en hednisk unge, som på så sätt missbrukat hans godhet.

»Fru Brandt skall lemna våra rum denna dag!» ropade han. »Jag vill intet umgänge ha med sådant folk. Tala om religion! Är detta, hvad er religion lärt eder? Puh, sådana menniskor!»

Allt detta var hårdt; men när den goda fru Stark kom in och genom mannens häftiga ord förstod förhållandet samt vände sitt sorgsna ansigte mot den lilla brottslingen och sade: »O, huru kunde du handla så? Aldrig hade jag tänkt det om dig», då rusade Alice

med sönderslitet hjerta ur boden. I detta tillstånd kom hon in till sin moder, som häpnade öfver att se henne sådan.

»Huru är det, min älskade?» ropade hon. »Hvad går åt dig? Är fröken Greta död?»

»Nej, nej, mamma; något värre ändå!» Den lilla upprörda flickan kastade sig på golfvet och snyftade samt grät ohejdadt en stund; men så småningom blef hon lugnare och gaf sin oroliga moder del af den förskräckliga hemligheten.

Äfven fru Brandt blef till en början häftig och talade hårdt till det uppskrämda barnet. »Du stygga flicka!» utropade hon, »din är största skulden, ty du har fått bättre undervisning än de andra båda barnen.»

»O, mamma, mamma, slå mig, straffa mig, huru mycket som helst; det kan aldrig blifva värre, än de sista veckornas lidanden! Kära mamma, allt är så förfärligt; det dödar mig», snyftade hon.

»Jag skall icke alls straffa dig, barn; men jag fruktar, att ditt straff blir af svåraste slag», svarade fru Brandt, hemtande sig litet. »Detta är väl orsaken», fortfor hon, »hvarför du sett så blek och dyster ut? Jag undrar ej derpå,

men jag står alldeles handfallen öfver din falskhet. Jag kan knappast förlåta dig», och hennes ansigte blef åter strängt, under det hon talade.

Den stackars flickan låg fortfarande på golfvet. Hon betäckte ansigtet med händerna och hela hennes kropp darrade af sinnesrörelse. »Fröken Greta sade, att om jag bekände allt, skulle jag blifva lyckligare och allt åter blifva godt; men detta är värre än allt annat. Mamma, vill ej mamma åtminstone försöka att förlåta mig?» stammade hon.

Hon sade detta så ödmjukt och bedjande, att moderns vrede genast försvann. Fru Brandt böjde sig ned och lyfte upp sitt gråtande barn och satte sig i en låg gungstol med den lilla i sina armar. Det trötta hufvudet blef genast bättre, när det hvilade mot moderns barm, och då den senare framstälde frågor om visiten hos fröken Greta och sålunda skingrade den lillas dystra tankar, blefvo snyftningarne långsammare och upphörde slutligen alldeles.

När detta inträffat, bar modern sin lilla flicka in i sängkammaren och tillsade henne att lägga sig en stund, sägande, att stillhet och hvila skulle göra

henne godt. Alice gjorde ingen invändning, ty förra veckans kamp och morgonens sinnesrörelser hade helt och hållet utmattat henne.

»Vi lemna lexorna för i dag», sade modern, sedan rullgardinen blifvit nedfäld och hon stod i begrepp att lemna sin lilla dotter ensam. Hon sade detta vemodigt, ty hon var säker på, att det var förbi med skolan, som varit till sådan glädje för dem alla. Enkan återvände bekymrad och modfäld till sina göromål. Enär hon visste, att pantlånaren var girig och hård, bäfvade hon för händelsens följder. Troligen skulle han anse det rättvist, att hon ensam skulle ersätta allt, hvad man begärde för ringen, då hennes barn förlorat den; och det var henne svårt att bestrida en sådan utgift. Förmodligen skulle han äfven söka förmå dem att afflytta från sitt hus; och churu han icke kunde tvinga dem dertill, emedan lägenheten var hyrd för ett år, skulle det dock vara ytterst obehagligt att stanna mot hans önskan.

Att skolan upphörde, skulle minska hennes inkomster; och stackars Alice, huru ensliga skulle icke nu hennes studier blifva.

Men den sorgligaste af alla följder, så långt man kunde se, var den försmädelse detta kastade öfver Jesu religion. Juden skulle säga, att hennes barn förledt de andra, och att orsaken var den dåliga undervisning det fått. En tanke blandade dock litet honung i fru Brandts malört. Denna var att hon troget sökt så den ädla säden, eller med andra ord: både genom ord och handling sökt rekommendera den religion hon bekände. Och Gud, som är trofast i sina löften, hade sagt: »I skolen i sinom tid uppskära utan återvändo.»

ÅTTONDE KAPITLET.

Molnen börja skingra sig.

Under det fru Brandt sålunda satt svårmodig med sin sömnad i hand, knackade någon sakta på dörren, och omedelbart derefter inträdde fru Stark, hvars hela utseende förrådde lidande och förvirring.

»God morgon, fru Brandt!» helsade hon kallt och tillbakadraget, så olikt hennes vanliga varma och tillgifna sätt.

Hon hade sjelf ingenting emot fru Brandt, men hennes gode man hade sagt, att enkan var skulden till olyckan, och hon drog aldrig i tvifvelsmål, hvad Mardekai sade. För den skull kände hon sig skyldig att uppträda kyligt.

»Min gode man är nästan sjuk», fortfor hon, »till följd af dessa ledsamheter, och han anmodade mig att gå upp och tala med eder om saken. Han tillåter icke barnen gå i eder skola längre, ej heller att de tala eller leka med Alice, ty hon har förderfvat dem. Han önskar att jag icke skall besöka eder, ej heller ni besöka oss. Men oaktadt allt, så är min snälle Mardekai mycket god, ty han kunde sända en polis för att genomleta edra rum, men han vill icke bereda eder olägenhet; ty han är viss på, att ni ej vet något om ringen. Han vill ej heller tvinga eder att flytta, ty det skulle vara så obehagligt under vintern.»

Judens hustru återgaf icke allt, hvad pantlånaren yttrat med afseende på sistnämde sak. I häftigheten hade han förklarat, att enkan genast skulle afflytta från lägenheten, men då han närmare besinnade sig, insåg han, att detta

kunde förorsaka förlust, ty rummen fingo förmodligen stå outhyrda till våren, och då kunde han få en hyresgäst, som bedroge honom på hyran, hvilken nu alltid blef punktligt betald.

»Om vi skulle förlora hyran, min Hanna», sade han, »så finge barnen sannerligen gå hungriga. Stundom har jag tänkt, att olyckan aldrig skulle kunna komma in genom vår dörr, huru högljudt hon än klappade på, men hon har dristigt trädt öfver tröskeln och helsar god dag, god dag.» Juden strök sitt yfviga skägg så förtviflad, att det var löjligt att se honom.

Men vi återvända till enkan och fru Stark. Fru Brandt svarade stilla och vänligt på den senares anmärkningar. Hon sade sig hysa endast vänliga känslor för sina grannar, beklagade den gjorda förlusten och de ledsamheter, som deraf uppkommit, mera än hon kunde uttrycka, samt sade, att hon ville försöka foga sig efter Mardekais önskningar.

»Hvar är den stackars lilla flickan, Alice?» frågade fru Stark, som icke så hastigt kunde förgäta det barn, vid hvilket hon fäst sig så mycket.

»Barnet var af sorg och gråt så

uttröttadt, att jag förmådde det att lägga sig en stund. Detta är en svår pröfning för min lilla flicka, fru Stark.»

»Ja, jag tror nog det», och stora tårar rullade utför judehustruns kinder, i det hon tillade: »Stackars Nonie och Hasan, deras snälle pappa skall förskräckligt straffa dem. Jag sökte förhindra det, men Mardekai förstår det nog bäst.» Den suck, som åtföljde dessa ord, kom ifrån den lilla qvinnans innersta hjerta. Men hon borttorkade tårarne med förklädessnibben och åter fortsatte hon lugnt: »Mardekai anser, att ni borde betala ringen, enär Alice tappat den, men han är så god, att han endast fordrar halfva betalningen af eder. Jag är en lycklig qvinna, fru Brandt, som har en sådan utmärkt man, och ni bör vara tacksam, som råkat i så goda händer, ty hvilken annan skulle behandla eder så skonsamt?»

Med ansträngning undertryckte enkan ett leende, när hon hörde sådana loford, slösade på en, som så illa förtjente dem, och tackade den okonstlade qvinnan för hennes mans fina takt. Strax derefter aflägsnade sig fru Stark. Då hon lemnade sin granne, var denna mindre förtviflad, än då hon kom in,

ty svårigheten föreföll icke så oöfvervinnelig, då ovissheten blifvit undanrödd.

Vi lemnade Alice i sin lilla bädd och återkomma nu till henne igen.

Till en början tycktes det omöjligt att erhålla någon lindring, men snart stal sig ett ljuft lugn öfver henne. Hon hade uppfylt sin pligt och utfört en sådan handling, att hon hittills intet svårare företagit sig, och nu kunde hon förtröstansfullt vänta hjelp. Hon fruktade icke längre att bedja Gud förlåta hennes synd och aflyfta bördan. Hon hade alltid tyckt om berättelsen om Daniel och lejonen, och denna berättelse gaf henne nu stor tröst. Lika väl, som Gud tillslöt lejonens mun, när Daniel, hans tjenare, låg ibland dem, kunde han nu sända sin engel, som tillslöte Mardekais mun, och ingifva honom vänliga känslor, så att de förskräckliga ord, som hon fruktade, blefve förhindrade. Ehuru hon icke såsom den helige Daniel kunde säga sig vara oskyldig, ty hennes egen missgerning hade bragt bedröfvelsen öfver henne, kunde hon åberopa ett löfte, hvilket han aldrig hört: »Om någon syndar, då hafva vi en Förespråkare när Fadren,

Jesus Kristus, den rättfärdig är. Och han är försoningen för våra synder; icke allenast för våra, utan ock för hela verldens.» Och med glädje kom hon ihåg den bibelvers, som fröken Greta anfört: »Den sin missgerning bekänner och öfvergifver, han skall få *barmhertighet.*»

Innan kort blandade sig Daniel, lejon och löften om hvarandra, och så försvann hela synen, ty Alice sof godt och visste om ingenting, tills hon fann sin mamma stå lutad öfver bädden och försökte göra klart för henne, att det var middag och att maten stod på bordet. Hon steg skyndsamt upp och kände sig mycket styrkt af sin slummer. Snart sutto moder och barn vid ett godt middagsbord, och den senare åt med bättre smak än under förra veckan.

Efter middagen omtalade fru Brandt för sin lilla dotter judegummans besök och allt, som under detsamma yttrats. Hon förteg ej något, ty hon trodde det vara bäst att låta barnet veta, hvad dess felsteg kostat. Alice fälde bittra tårar, när hon hörde, att det var förbi med den lilla skolan, att hennes älskade moder måste ersätta en

del af ringens värde samt att Nonie var förbjuden att leka eller tala med henne; ty hon var henne så kär. Det rann henne aldrig i sinnet, att Nonie eller Hasan kunde hysa hat till henne. Fröken Greta sade, att »allt skulle bli väl», tänkte hon, under det hon anropade Herren om hjelp, »och jag tror, att det så skall blifva».

Det var väl för Alice, att hon icke kunde ana alla de små besvärligheter, för hvilka hon en tid skulle blifva utsatt, hon hade då blifvit alldeles modfäld.

Vi kunna nästan alltid bättre uthärda svårigheter, när vi stå midt uti dem, än när vi se dem nalkas. Våra väntade pröfningar, hvilka ofta icke inträffa, äro plågsammare än de verkliga.

Det heter icke: Min nåd *skall blifva* nog för dig, utan: »Min nåd *är* nog för dig.» *) Det förefaller mig, som om vi häraf kunde lära, att nåden alltid är för närvarande stund, för *denna dagens* svårigheter och frestelser, och vi veta derjämte, att Gud äfven skall förläna oss sitt nådefulla bistånd i hvarje

*) Myrbergs öfversättning.

kommande bekymmer. Fru Brandt fordrade ingen läsning af Alice hela dagen, ty barnets tankar voro förut helt upptagna. Eftermiddagen förflöt stilla, ja, till och med behagligt; men den lilla flickan kände det dock ensligt utan sina vanliga lekkamrater.

På grund af denna känsla drog hon tidigt på aftonen sin pall i närheten af sin moder och lade sitt lilla hufvud i hennes knä och bad om en berättelse.

»Hvad skall berätttelsen handla om?» frågade fru Brandt och strök sakta de bruna lockarna.

»Om hvad mamma vill, ehuru jag tycker bäst om något, som rör små flickor.»

»Då skall jag omtala en berättelse, hvilken jag hörde af en god man i söndagsskolan:

»Den stackars Nelly B— strök omkring på gatorna dag efter dag och försökte på så sätt skaffa mat åt sig sjelf samt penningar åt sin på dryckenskap begifna moder. Hon hade ingen lust för tiggeri, men visste intet annat medel att förskaffa sig sitt uppehälle, och om hon någonsin vägrat, skulle hennes druckna moder förskräck-

ligt slagit henne. Då Nelly en dag, trasig, smutsig och modfäld, ströfvade omkring, fick hon se, att en elegant klädd dam närmade sig. Hon var genast tillreds, utsträckte sin hand som vanligt och upprepade sin klagande bön: »Var så god och gif mig en liten slant, jag är så hungrig, jag har ingenting haft att äta i dag.» Damen stannade och kastade medlidsamma blickar uppå henne.

»Lilla vän, har du någonsin hört talas om Jesus?» frågade hon vemodigt.

»Nej, fröken, det har jag icke», svarade barnet villrådigt.

»Har du gått i söndagsskolan?»

»Nej!»

»Skulle du vilja det?»

»Ja, men jag kan ej gå dit i dessa kläder.» Barnet betraktade härvid sin trasiga klädning.

»Fröken Lund, ty så hette damen, sade till Nelly, att om hon finge moderns tillåtelse att gå i skolan och kunde komma upp till henne före nästa söndag, skulle hon få passande kläder. Hon gaf barnet ett visitkort med sitt namn och adress uppå samt gick sedan vidare. Nelly gjorde sig stora förhoppningar, ty hon fick för

sig, att hon i skolan skulle blifva undfägnad med frukt, konfekt, bakelser, nötter och allt möjligt godt. Den druckna modern gaf utan invändning sitt samtycke till förslaget, hvadan vår lilla okunniga gatflicka gick till skolan, för att enligt sin egen tanke få något för kroppen; men erhöll, hvad långt bättre är, föda för sin odödliga själ. Under några på hvarandra följande söndagar fick hon njuta af sången och lyssna till ordet om Jesus, hvilket för henne var så nytt som för Nonie, Hasan och Alice. Men under begäret efter starka drycker sålde snart den sjunkna modern de kläder, som lärarinnan gifvit Nelly. Detta var ett svårt slag för barnet, men så snart fröken Lund fick höra detta, förskaffade hon flickan en ny klädning. Dock äfven den unga damen blef rådvill, när den sista klädningen gick samma väg som den första. Dryckenskapen har uppslukat många sådana klädesplagg, och dessutom hus, egendomar och sällhet. Omständigheterna förorsakade, att lärarinnan tänkte på fornedringen hos den moder, som på sådant sätt kunde beskjäla sitt eget barn.

»Kan ej något göras för den arma

varelsen?» Efter bön och öfverläggning beslöt fröken Lund att försöka. Emellertid blef Nelly ännu en gång utrustad för söndagsskolan och intog sin vanliga plats. Den lilla hade börjat älska Jesus, och förtjust sjöng hon de sköna andliga sånger, som hon lärt i skolan. Nelly sjöng väl, hennes röst var ren och klingande. Då fröken Lund en söndagseftermiddag hade sin klass samlad omkring sig och bemödade sig att meddela undervisning för evigheten, gjorde hon plötsligt ett uppehåll och vände sig till Nelly, som alltid var mycket uppmärksam, sägande:

»'Vill du göra något för mig, Nelly?'

»Den tillfrågade höjde sina klara ögon samt svarade innerligt och fast:

»'Ja, fröken, jag vill göra, hvad som helst för eder.'

»'När din moder nästa gång kommer hem drucken, vill du då sjunga sången: 'Jag ville likna Jesus'?»

»Denna gång blefvo de mörka ögonen fulla af tårar. Sorgsen och stammande svarade flickan:

»'Fröken, jag vill göra allting för eder, men detta kan jag icke göra.'

»'Och hvarför ej?' frågade fröken Lund förvånad.

»'Emedan min moder hatar mig, när jag sjunger.' Barnet uppvikte sin klädningsärm och visade, att den lilla armen var öfverallt blå- och sönderslagen.

»Fröken Lund teg några ögonblick. Hon var villrådig, ty hon hade hoppats att kunna tala till den sjunkna qvinnans hjerta genom sin lärjunges sång. Det dröjde dock ej länge, förrän hon beslutat sig. Åter vände hon sig till barnet och frågade: 'Vill du ej för min skull taga stryk en gång, Nelly?'

»Nu slog flickan ned sina stora ögon och såg bekymrad ut för en stund, men snart vek molnet, tårarna försvunno och Nelly svarade klart och bestämdt: 'Jo, fröken, jag skall sjunga sången.'

»Stark i sitt beslut, gick flickan till det kyffe, hon kallade sitt hem. Måndag, tisdag och onsdag kom modern nykter hem, men om torsdagen gick en rysning genom barnet, då det hörde de osäkra steg, som alltför väl sade, att tiden för löftets uppfyllelse hade kommit. Då de vacklande stegen hördes på trappan, begynte Nelly sin sång. Till en början var rösten låg och dar-

rande, men snart höjdes den, och de sköna orden samt melodien nådde den drucknas öra. Trappsteg efter trappsteg sträfvade den arma uppåt, och när hon hunnit det sista, höll hon sig fast i ledstången och ställde sig att lyssna. Då sången var slut, ropade den druckna modern hest: 'Sjung om det, Nelly!'

»Åter ljöd sången mild och klar, och då den förklingat, ropade den druckna ånyo: 'Sjung om det, Nelly!' Men förrän andra versen började, störtade den arma modern in i rummet, slog sina armar omkring barnet och sade snyftande: 'O, Nelly, bed, att Gud gör mig lik dig. Barn och moder knäböjde, och Nelly bad, att Gud måtte göra hennes moder lik Jesus, och icke lik den lilla syndfulla dottern.

»'Och', sade talaren, 'bönen blef besvarad, och nu vandra Nelly och hennes moder hand i hand till söndagsskolan.'»

Alice tyckte mycket om berättelsen och skulle gerna velat höra mer, men fru Brandt ledde henne till sänge, sägande, att hon måste hvila, på det hon måtte blifva beredd för morgondagens arbete och läsning. Flickan

suckade, då hon tänkte på sina ensliga studier, men sökte öfvertyga sig, att detta icke kunde räcka så länge.

Hon uppsteg ganska tidigt följande morgon, och modern lyssnade med välbehag på de sånger hon sjöng, under det hon klädde sig. Så lättadt var hennes hjerta och samvete, att hon nu sjöng af ren fröjd. Efter frukosten gick hon ut för att taga sig en kort promenad, och den första person hon mötte var Hasan. Hon hade gerna helsat på honom, om han icke genom hotfulla åtbörder förekommit henne. »Hallåh, mamsell babblare, sqvallrare, sladdrare; mår du inte mycket bättre, sedan du åstadkommit ondt för oss alla?» ropade han försmädligt. »Jag skall betala dig för min del», tillade han samt tog handen full af nyfallen snö och kastade i hennes ansigte. Alice blef ond, mycket ond, men skakade bort snön, teg och fortsatte sin väg.

När hon åter kom hem, syntes Hasan ingenstädes. Rätt nöjd dermed steg hon uppför trappan och märkte icke ett streck, som var fastgjordt i dörrposterna, förrän hon snafvade deröfver och föll framstupa. Hasan lät höra sin skadeglädje under trappan. Hans spratt

hade lyckats. Alice gjorde sig ingen skada, men hon blef förargad, förödmjukad och bedröfvad.

Hon hade väntat, att Nonie och Hasan skulle med henne sörja öfver faderns förbud, men det var lätt att inse, det åtminstone den senare ämnade låta henne umgälla sin bekännelse. Det skedda var endast början till en lång kedja af förtretligheter. Hasan var den mest öppet fiendtlige, men äfven Nonie hånlog och rynkade föraktligt på näsan, så ofta hon såg henne.

Benjamin Schäfer helsade ofta på hos sina judiska vänner, och Hasan dröjde ej att göra honom bekant med, hvad Alice gjort, och äfven han deltog i stämplingarne emot henne. Än kastade de grus på henne, än blef hon öfveröst med kallt vatten och ofta blef hon öfverfallen af Benjamins hund, ett elakt djur, som alltid utgjort hennes förskräckelse. Stundom blef hon skrämd derigenom, att Benjamin och Hasan plötsligt hoppade fram från någon plats, der hon ej väntat finna dem; och en gång, när hon var ute i skymningen, rusade en stor hvit skepnad ut från boden och följde tätt efter henne. Hon blef alldeles förskrämd. Hon vågade

icke gå till den butik, dit modern sändt henne, ty den hemska skepnaden följde henne tätt i hälarne; ej heller tordes hon vända om och se på vidundret. Hon ryste vid tanken, att det kunde röra henne. Men då det slutligen räckte ut en af sina långa armar och drog henne i håret, kunde hon ej beherska sig längre, utan vände hastigt om och sprang af alla krafter mot hemmet. Men fasa öfver alla fasor! den spöklika skepnaden sprang äfven och det med snabba steg. Hon tänkte nu på intet annat, än huru hon skulle undkomma. I sin förskräckelse snafvade hon mot en sten och föll omkull på gatan. Nu trodde hon fullt och fast, att hon var i vidundrets våld; men det stannade icke för att gripa henne, såsom hon väntade, utan tog ett språng öfver hennes utsträckta kropp och försvann i boden.

Alice hade icke skadat sig farligt, men såg rätt bedröflig ut, när hon med blödande näsa och sönderslagen panna kom in till sin moder. Naturligtvis ville fru Brandt veta orsaken, och den lilla flickan sökte förklara den. Hon hade icke förut klagat öfver de oförrätter, som vederfarits henne, ty hon

tänkte, att modern hade nog bekymmer ändå.

Detta kunde omöjligen vara Nonie eller Hasan, ty det var en lång gestalt, helt och hållet hvitklädd. Allt föreföll barnet så hemlighetsfullt, att det, trots allt hvad fru Brandt invände, säkert trodde den vara ett stort spöke, och ansåg sig lycklig som kommit ifrån dess klor. Modern, som icke visste, hvad förut händt, ansåg klokast att ingenting säga och hoppades, att det icke skulle återupprepas.

Men allt det, som hittills beskrifvits, var intet i jämförelse med, hvad som följde; åtminstone var Alice' mening sådan, och hon må väl vara bästa domaren i saker, som så nära rörde henne sjelf. Den lilla flickan egde en katt, hennes förklarade gunstling, som hette Puss, en vacker maltesare, hvilken hon fått af sin kära fröken Greta. Alice älskade mycket sin katt. Hon lekte med honom långa stunder och sade stundom till sin mamma, att nu, när Nonie och Hasan hatade henne, var Puss hennes ende lekkamrat. Plötsligt försvann gunstlingen och stod ej att finna, ehuru den lilla egarinnan sökte i alla vrår, uppe och nere. Förgäfves!

Hvarken sökande eller kallande skaffade lille Puss åter. Detta var olidligt; men på tredje dagen tog ovissheten slut, ty Alice snafvade mot hans döda kropp, der den låg på dörrmattan. Det var ögonskenligt, att katten blifvit illvilligt dödad och lagd vid dörren, på det hon skulle se honom och få sorg.

»Ack mamma, mamma», snyftade den förkrossade flickan, »jag kan icke uthärda det; kom, låt oss genast gå härifrån!»

Fru Brandt svarade tröstande och gjorde, hvad hon kunde, för att lugna det upprörda barnet. Och på samma dag, när modern såg, att något särskildt behöfdes för att muntra upp den lilla, kom doktor Denver, som aldrig förr besökt dem, annat än i egenskap af läkare.

Hans dotter Greta hade skickat honom. Han sade, att hon ville veta, huru det var med fru Brandt och hennes lilla favorit. Hon hade omtalat Alice' bekymmer för honom, och båda önskade få höra ytterligare derom. Den gode läkaren tillbragte tvenne angenäma timmar hos dem och smålog förbindligt, i det han yttrade: »Greta

skulle icke blifva tillfredsställd, om jag förkortade min visit.»

»Huru är det med eder sjuka dotter, herr doktor?» frågade fru Brandt med ett deltagande, som var långt ifrån tillgjordt.

»Mycket skralt till kroppen, fru Brandt», svarade han, och Alice märkte åter skuggan på hans panna.

»Jag fruktar, att vi icke länge få behålla henne», fortsatte han. »Hon var mycket road af barnens föreställning om hennes dolda vingar, men deras tanke förvånade icke mig det ringaste, ty hon blir dagligen mer och mer lik en engel, så att jag nästan sjelf tänker, att hon har ett par vingar, som plötsligt skola vecklas ut och bära henne bort ifrån oss. Hennes utseende stärker denna tanke, ty hon tilltager, snart sagdt, stundligen i skönhet, och det af sådant slag, att den tyckes vara öfverjordisk. Men, fru Brandt, låt mig nu få höra edra bekymmer, framkallade af tre odygdiga barn.» Han kastade härvid en förstulen blick på Alice. I denna blick låg endast skämt, men så väl den som orden jagade blygselns rodnad på barnets ansigte.

Enkan förklarade, huru sakerna stodo,

och slutade med att omtala kattens öde och Alice' sorg deröfver.

»Sörj icke öfver det, lilla du», sade den godlynte hedersmannen. »Gamla Malta har en hel mängd små kissar nu, och du skall få göra ditt val ibland dem. Detta påminner mig om en annan sak, som jag har i uppdrag. Greta sade, att jag måste taga dig med hem i vagnen, d. v. s. med din mammas tillåtelse, samt föra dig tillbaka i morgon; hvad tycker du om förslaget?» Utan att invänta svar, fortfor han: »Du har ingenting deremot, kan jag se på de tindrande blå ögonen, och i mammas småleende läser jag tillåtelse, hvilket är en stor tillfredsställelse för mig, som önskar vara Gretas lydige tjenare.»

Alice stod snart färdig att följa sin beskyddare, och då den senare reste sig för att bjuda farväl, tog han ur fickan ett brefkuvert, som han räckte fru Brandt och yttrade: »Greta bad mig lemna eder detta.»

Då han aflägsnat sig, undersökte enkan kuvertet, och fälde ymniga tårar, då hon fann sig i besittning af ringens fulla värde i sedlar.

Doktorn och Greta hade genom Alice' egna ord fått ett temligen rigtigt be-

grepp om denna sak. Den lilla flickan fann sig utmärkt väl i Gretas hem, och då hon följande dag återvände, förde hon med sig en liten misse, hvilken var nästan lika vacker som hennes begråtne Puss, och hon trodde, att hon med tiden skulle tycka lika mycket om den nye. Denne skulle utan tvifvel fått dela den förres öde, om icke något inträffat, som fullkomligt omintetgjorde judebarnens hat och hämnd. Blott några få dagar efter hemkomsten från sin visit hos fröken Greta stod Alice vid fönstret och såg en lätt vagn stanna utanför pantlånarens kontor. Hon trodde, att det var en läkaredroska, och stärktes i denna tro, då hon såg en ensam herre stiga derur och skynda in i huset.

»Mamma», sade hon, i det hon vände sig från fönstret, »förmodligen är någon sjuk hos judens.»

»Kanhända», svarade fru Brandt; »men vi ha icke längre tillåtelse att taga reda på, hvad som rörer våra grannar.»

»Och det är helt och hållet min skuld, mamma?»

»Icke helt och hållet, min älskling; men jag hoppas säkert, att det skedda

skall göra dig försigtigare framdeles. Jag hade väntat, att vi skulle få se hela judefamiljen omvänd till Gud. Besinna, att de förakta sin dyrbare Frälsare.»

»O, mamma, jag vet, att det är rysligt, och jag är så ledsen för allt. Ofta beder jag, att Gud skall återställa friden, och han skall göra det, derom är jag viss, ty han säger: 'Bedjen, och eder skall varda gifvet.'»

Fru Brandt kände sig uppmuntrad af sin lilla dotters tro. Borde icke äfven hon förtrösta på Herren, att han i sinom tid skulle skingra molnet?

Strax efter detta samtal skulle Alice uträtta ett ärende och blef öfverraskad, när hon mötte Nonie i förstugan. Alice ämnade gå henne tyst förbi, men Nonie tog fast i hennes klädning och sade bedjande: »Stanna, Alice! Jag måste tala om något för dig.»

Alice ville nog höra på, om Nonies afsigter voro vänliga, och att de detta voro, derom vittnade hennes sorgsna, förgråtna ansigte.

»Jakob är mycket sjuk», sade Nonie, »och doktorn tror, att min lille bror dör. O, Alice, jag kan aldrig uthärda det. Pappa skulle slå mig, om han

visste, att jag talade med dig», fortsatte hon, »men om det räddar lille Jakob, är jag viss på att han skall blifva glad. Derför bad jag dig stanna; ty din moder omtalade, att Jesus botade sjuka menniskor. Hon sade, att han gick rakt in i sjukrummen och gjorde de sjuka helbregda; att han en gång till och med gick in i ett hus, hvarest en flicka, ungefär så stor som jag, låg död och uppväckte henne till lif igen. Detta kom mig att tänka, att om du både honom derom, skulle han kanske göra min käre bror frisk. Kan du icke bedja honom komma direkte in i vårt rum och bota den lille gossen? Pappa blir icke ond, när han får veta, hvarför Jesus kommit in till oss, ty pappa älskar lille bror så mycket.» Tårarna strömmade hejdlöst öfver flickans kinder.

»Men, Nonie, Jesus kommer ej nu in såsom en menniska. Han är i himmelen; men om vi bedja till honom, så vill han höra oss. Du kan sjelf bedja honom bota Jakob, han vill höra dig», sade Alice.

»Men, ser du, jag är jude och tror icke på honom. Mamma säger, att jag icke får, och jag vill ej heller; jag vill

blott, att han skall hjelpa oss nu.» Barnets röst var mycket allvarsam.

Alice blef förvirrad. Nonie sade, att hon icke trodde på Jesus och bad likväl om hans hjelp. Häri låg en motsägelse, som ingendera af flickorna kunde reda.

Omkring en minut stodo de båda tysta. Derefter återtog Nonie: »Alltsedan jag läste i den lilla boken, har jag tyckt, att judarne behandlade Jesus skamligt; men din mamma säger honom vara så kärleksfull, att han ej vill tillräkna dem detta, om de bedja honom om tillgift. Om hon icke sagt mig detta, skulle jag hafva trott. att han icke ville bota ett judebarn; men om han gör detta, skall Jakob älska honom, när han blir stor, ehuru pappa icke vill låta honom blifva annat än jude;» och åter blef Nonies röst dyster och sorgsen. Alice lofvade bedja för den lille sjuke, och uttryckte sin längtan efter att få se honom, »den lille käre gossen», som hon sade.

»Ack, om du finge», sade Nonie mildt; »men pappa skall aldrig tillåta det. Han säger, att vi få icke ens tala med dig.»

Barnen skildes från hvarandra såsom de bästa vänner; all fiendskap var för-

svunnen. Båda älskade lille Jakob, det var föreningsbandet dem emellan.

Fru Brandt fick snart veta, hvad Alice hört, och när Alice omtalade Nonies begäran, glimmade tårarne i hennes ögon, ty hon märkte, att säden trots alla hinder började skjuta brodd.

Alice hörde intet vidare om saken den dagen, men följande morgon kom Nonie sakta uppför trapporna och inträdde tyst i enkans rum. Hennes ansigte var tårdränkt, och med darrande röst framförde hon sitt ärende. Fadern var borta, sade hon, och skulle ej komma hem före aftonen; modern skulle vara tacksam, om fru Brandt ville komma ned till henne, ty den lille stackars Jakob var mycket, mycket sjuk.

»Jag kommer gerna», svarade den tillfrågade vänligt; men tillade, när Nonie tog plats vid kakelugnen: »Du får icke stanna här, barn, emot din faders befallningar.»

»Blott några minuter, fru Brandt. Jag har något att säga Alice. Mamma blir icke ond», svarade barnet ifrigt.

Enkan lemnade rummet, och Nonie lofvade komma efter, så fort hon talat vid sin forna lekkamrat

»Alice», sade hon gråtande, så snart de blifvit ensamma, »både Hasan och jag ångra så mycket, att vi bemött dig illa, men du vet, att vi fingo utstå mycket, derför att du sqvallrade. Det var påkostande, ty du kunde gerna hafva tegat; men nu önska vi, att du må förlåta oss. Vi läto Benjamin döda din katt, och jag narrade Hasan till att skrämma dig. Han hade ett qvastskaft i handen och ett lakan öfver sig.»

Flere förklaringar följde, och Alice förlät genast allt. Sällan hysa barn groll länge. »Om I förlåten menniskorna deras brott, så förlåter ock eder himmelske Fader eder; men om I icke förlåten menniskorna deras brott, så skall eder Fader icke heller förlåta eder edra brott.»

»Har du bedt Jesus hjelpa Jakob?» frågade den ängsliga Nonie, sedan hon slutat sin bekännelse.

»Ja, många gånger», utropade den andra hänryckt.

»Han tyckes också vara litet bättre i dag, och kanske Jesus gör honom frisk.»

»Jag tror han så skall göra», svarade Alice och tillade hastigt: »Bed

din mamma, att jag får se Jakob en liten stund, Nonie.»

Den sistnämde skyndade ned och framstälde genast sin väns önskan. Fru Stark gaf strax sitt bifall, och snart var Alice ännu en gång hos sin »smekbror». Fru Brandt fann visserligen den lille ganska sjuk, men hoppades, att sjukdomen ej var så farlig, som den ifriga modern fruktade. Den senare, nästan utom sig af ångest, var oförmögen att taga lämplig vård om sitt barn och således tacksam för grannens hjelp. Den varmhjertade enkan tillbringade de timmar, Mardekai var frånvarande, vid den sjukes vagga.

Från denna stund begynte Jakob tillfriskna, och den tacksamma judinnan trodde detta vara fru Brandts förtjenst, och hennes fiendskap, om hon haft någon, glömdes. Det goda förhållandet skulle blifvit återstäldt, om Mardekai ej satt sig deremot, men som han det gjorde, tröstade sig fru Stark med sitt ofta upprepade slagord: »Mardekai förstår det bäst.»

Alice och Nonie voro säkra på, att det var Jesus, som botat den lille, och den senare yttrade till sin vän, att hon ville tro på Jesus, om hennes föräl-

drar tilläte det. »Ty han är så god», sade hon, »som till helsan återställer till och med ett judebarn, ehuru judarne behandlade honom så skamligt. Om Jakob blir stor nog att förstå det, skall jag tala om det för honom, ty jag tycker, att han bör älska Jesus, som varit så god emot honom.»

Så småningom bygde Nonie på den säkra grundval, hvarest trygghet finnes för jude och hedning. Surdegen verkade, och skulle kanske genomsyra hela degen. Så tänkte fru Brandt. som bad ändå ifrigare, när hon såg ett litet ljus i mörkret. Den goda qvinnan liknade i sitt nit Paulus, när han sade: »Bröder, mitt hjertas begär och bön till Gud är för israel, att de måtte saliga varda.»

NIONDE KAPITLET.

Dagrar och skuggor.

Icke många dagar efter Jakobs tillfrisknande erhöll fru Brandt en underrättelse, som djupt bedröfvade enkan och hennes dotter. Greta Denver hade

dött. De dolda vingarne hade till sist blifvit utbredda, och af den begåfvade, sköna flickan återstod endast stofthyddan, som innan kort skulle förvandlas till en handfull mull. Hon hade varit glad och lycklig till det sista och fröjdades, när befrielsens timme slog. Vid första lägliga tillfälle meddelade Alice underrättelsen om den stora förlusten åt Nonie, som deltog i hennes sorg och sade, att hon sjelf var »rigtigt ledsen, ty den sjuka fröken var så söt och älsklig.»

»Hon älskade Jesus så mycket, att jag trodde, det han skulle gjort henne frisk. Det var besynnerligt, att han icke gjorde det», tillade Nonie förbryllad.

»Mamma säger», svarade Alice, »att Jesus älskade fröken Greta så mycket, att han önskade henne till sig, hvarest hon får njuta af hans närhet, vandra omkring i den stad, som har gyllene gator, och se kristallelfven; att han ville taga henne bort från all sjukdom, sorg och smärta. Ack, Nonie, det måste vara en härlig plats. Här gifves det alltid något, som gör oss sorgsna. Jag har erfarit mycket deraf, ty Puss dog, ringen är borta och att nu för-

lora fröken Greta är svårare än allt annat. Stundom önskar jag nästan, att jag sjelf finge gå till himmelen.»

»Nej, Alice, gör icke det, ty jag vill ej mista dig, då vi nu blifvit vänner igen», klagade Nonie ångestfullt.

»Kära du, jag kan det icke, om ej Gud hemtar mig», sade Alice.

Dessa ord förtogo helt och hållet Nonies fruktan att mista sin vän, och hon antog, att Alice skulle stanna qvar så länge som möjligt, oaktadt hon »nästan önskade gå till himmelen».

De tvenne barnen skildes åt, det ena gick in för att se till sin lille broder, det andra återvände till sin moder, hvars »lilla lam» hon var. Fru Brandt och hennes dotter gingo till doktor Denvers hus samt derifrån till kyrkan, hvarest likpredikan öfver Greta hölls. Den hädangångna var så älskad, att kyrkan icke kunde rymma de många vänner och grannar, som ville åse begrafningen och lyssna till den predikan, som med anledning af hennes frånfälle skulle hållas. Stackars Alice, hon kände sig så förkrossad, att icke ens moderns lugnande ord förmådde trösta henne. Efteråt var det någon lindring att få omtala de sorgliga om-

ständigheterna för Nonie, som rigtigt längtat efter att få följa med Alice till begrafningen.

Under samtalet härom yttrade Nonie: »Alice, minnes du, att fröken Emma omtalade, huru Jesus bespisade en stor skara menniskor med några få bröd?»

Alice nickade jakande, och Nonie fortsatte: »Jag trodde icke på hälften deraf då, men nu tror jag, att det var verkligt sant, ty om Jesus kunde göra Jakob frisk och taga fröken Greta till den underbara staden, så är jag viss om, att han äfven kunde göra allt, hvad din lärarinna sade.»

Hvarje gång barnen på detta sätt i smyg sammanträffade, visade sig judens dotter mer och mer intagen af det viktiga ämne, som så nära rör oss alla. Benjamin Schäfer och Hasan blefvo dagligen mera förtroliga med hvarandra, men denna deras förtrolighet oroade icke längre Alice, emedan pantlånarens son numera hvarken sjelf ville pläga henne eller tillåta någon annan att göra det.

Och nu skola vi omtala, huru ringen kom till rätta, och det just till följd af gossarnes inbördes förtrolighet. Vi måste gå tillbaka några månader, ty nu

glöder junisolen, och ringen förlorades i februari. När den halkade af Alices finger, tog Benjamin snabt upp honom och stoppade honom hastigt i sin ficka, hvarest han låg under återstoden af vägen.

Det var af denna orsak Benjamin visade sådan ifver i sökandet efter ringen och var så tjenstvillig, att Alices intet ondt anande hjerta rördes.

Sedan den illistige gossen fått ringen i sin ego, blef han villrådig, hvad han skulle göra med den. Han ville afyttra honom fördelaktigt, men frågan var, huru detta skulle ske. Han skulle hafva hembjudit den åt sin farbror, som var juvelerare, och hvars anlag Benjamin tycktes ha ärft, men han kom väl ihåg, huru samme farbror en gång behandlat honom, då han på gatan funnit en medaljong. Sedan juveleraren noga undersökt medaljongen, beslöt han att behålla honom, ehuru den var alldeles värdelös, som han sade gossen. Att gifva Benjamin penningar var en oerhörd begäran; hvad skulle en liten gosse göra med penningar? Hans stackars farbror skulle troligen dö innan kort, och då skulle han kanske komma ihåg sin brorson i sitt testamente. Den

sistnämde ville ingalunda förlora sin nyvunna skatt, derför bevarade han hemligheten af dess egande inom sitt eget bröst och grubblade mycket på bästa sättet att afyttra värdesaken.

Han studsade, då han af Hasan fått veta ringens värde, och önskade nästan, att han aldrig rört den, men han vågade icke återbära honom till Mardekai, ej heller utbjuda honom till försäljning. Sedan han och pantlånarens son blifvit mera förroliga, hade det ofta runnit honom i sinnet, att han borde anförtro sig åt Hasan, och dagligen funderade han på, om det kunde vara rådligt. Slutligen beslöt han sig härför och uppenbarade för sin gode vän, att ringen var i hans ego, och slutade med att fråga, hvad plan Hasan ville föreslå för dess användning. Då den sistnämdes förvåning något lagt sig, rådgjorde de båda gossarne tillsamman och kommo slutligen öfverens att söka få den såld samt att på frågan, hvarifrån de fått den, svara, att de funnit honom i rännstenen. Men olyckan ville, att de strax derefter råkade i osämja, och Hasan, hvars ord icke voro mera att lita på än ett brutet rör, skyndade hämdlysten till sin fader och upp-

täckte alltsammans. Mardekai blef i sin tur öfverraskad, men förlorade ingen tid med att uttrycka sin förvåning; dertill var han för klok, utan gjorde hvad vida bättre var och hvad som lättare kunde skaffa honom den förlorade klenoden tillbaka.

Han ilade till Benjamins hem och återfordrade ringen af gossen. Denne, tagen genom öfverraskning, lydde skyndsamt och bad den förtörnade pantlånaren att icke skicka honom i fängelse. Benjamins fader var en judisk medbroder och fördenskull lät Mardekai nåd gå för rätt, hvadan den brottslige undgick det straff, som han så väl förtjent. Pantlånaren var nästan utom sig af glädje öfver den återfunna skatten, som snart befann sig i sin rätte egares hand. Fru Brandt återfick den summa, hon erlagt för ringen, och alla, med undantag af Benjamin, gladdes öfver det lyckliga slut saken fick. I sin behagliga tid hade Gud friat den oskyldige och uppdagat den skyldige. Fru Brandt kände, att detta skett genom troende bön. »Bedjen, och eder *skall* varda gifvet» innebär allt, hvad orden säga; det står icke *kan*, utan *skall*

varda gifvet. Derför kunna vi utan allt tvifvel taga fasta på detta löfte.

Då saken tagit en sådan vändning, vågade fru Stark ursäkta enkan och Alice inför sin man. Hvarför kunde de icke åter vänligt umgås? Det skulle blifva så trefligt, om så skedde.

»O, nej, nej, min Hanna, det kan icke gå an», sade den oefterrättlige juden; »vi kunde icke vara säkra; Alice är ett så dåligt barn.»

Det var med en viss grämelse fru Stark underkastade sig detta mannens beslut. Hon längtade efter sin grannes angenäma sällskap och stilla vänskap, men såsom många gånger tillförne tröstade hon sig med sitt ofta upprepade: »Mardekai förstår det bäst.»

Tiden gick och september månad hade kommit. Det var jemnt ett år sedan Mardekais hyresgäster inflyttat i hans hus, då en händelse tilldrog sig, som var så oväntad, så fasaväckande och bedröflig, att det hos dem, som den närmast rörde, fordrades stor själsstyrka att icke digna under slaget.

En vacker sabbatsmorgon lemnade Mardekai sin familj och gick ut för att njuta af det sköna vädret samt fördrifva några timmar af denna för ho-

nom sysslolösa dag. Han kom i sällskap med tvenne bekanta, hvilka voro lika sysslolösa som han, och de tre gingo omkring i staden utan att hafva något särskildt mål eller syfte. Man höll på att uppföra en vacker byggnad i närheten af pantlånarens bod, och Mardekai föreslog, att de skulle taga inredningen i skärskådande. De andra samtyckte, och snart ströfvade de trenne männen omkring i rummen, samtalande om dessas utmärkta beskaffenhet.

Golfven voro endast löst ditlagde, och vid ett oaktsamt steg störtade Mardekai från andra våningen ned i källaren. Hans förskräckta följeslagare rusade ned till honom. De hoppades knappast att finna honom vid lif. Mardekai dog dock ej genast. Medvetslös blef han buren till sitt hem, och en läkare efterskickades. Denne gaf allt hopp förloradt. Väl kunde den sjuke lefva en vecka eller två, men skadorna voro sådana, att intet hopp om lifvets räddning fans.

Fru Stark blef nästan utom sig af sorg och smärta, då hon förstod, hvad som händt; men så snart fru Brandt fått underrättelse om olyckan, hastade

hon ned, och genom sin stilla, ömma vård gjorde hon sig snart oumbärlig. Hon tillsade Hasan gå ut med Jakob till Alice, så att det måtte blifva rigtigt tyst i sjukrummet, ty så hade läkaren föreskrifvit. Nonie skulle stanna inne, för att vara till hands med den hjelp, hon kunde gifva.

Mardekai återfick snart sansen, men tycktes icke fatta, huru mycket han skadat sig. Sedan ringen förlorades, hade han aldrig mött enkan ansigte mot ansigte och syntes öfverraskad af att se henne vid sin bädd.

»Hvarför är fru Brandt här?» frågade han sin hustru.

»Min gode Mardekai, du har skadat dig så förskräckligt, att jag sände efter henne; vill du ej tillåta henne att stanna?»

»Åh jo, min Hanna, för att göra dig till viljes; men barnet får ej komma in i våra rum; det är icke pålitligt, som du vet.»

Så var detta afgjordt, och fru Brandt tillbragte de långsamma dagarne i Mardekais sjukrum samt sådde mera af den goda säden och tröstade den förkrossade makan.

Enkan försökte meddela den eviga

sanningen åt den döende mannen, men hans hjerta var så upptaget af jordiska omsorger och rikedomar, att hoppet om framgång syntes ringa. Han ville sjelf icke tro, att han var nära döden, ehuru alla andra tydligt sågo, att krafterna mer och mer aftogo. Dock var han mycket mild, helt och hållet olik den barske, hårde Mardekai i boden, och stundom öfverraskade han fru Brandt med sin vänlighet.

Ofta hade han under sin sjukdom sagt till sin hustru: »Dessa främlingar hafva kanske rätt, min Hanna, men jag tror det icke; och jag har alltid varit en förståndig man och en god jude, eller hur, min Hanna?»

Fru Starks oföränderliga svar var: »Ack, jo, Mardekai, jag har aldrig sett en så förståndig man eller så god jude»; och den lilla okonstlade qvinnan trodde verkligen, att hennes man var ett mönster af förstånd och fromhet.

Affären oroade pantlånaren. »Min Hanna», sade han, »jag är ängslig för boden, om jag kommer att ligga sjuk länge, ty du förstår icke sådana saker. Om vår Hasan vore några år äldre,

skulle allt vara väl, ty han är en präktig pojke för affärer.»

Hustruns tröstande ord och den ton, hvari de uttalades, lugnade hans farhågor för en stund, men Mardekai kunde ej så lätt lemna sin kära bod, hvarest han förvärfvat så mycket af sina rikedomar.

Dagen kom, när det för alla, utom för hans tillgifna maka, var omisskänligt, att Mardekais timmar voro räknade. Sjelf kunde han icke eller åtminstone ville icke inse detta, förrän döden var helt nära.

På morgonen af dödsdagen sade han sig vara bättre. »Jag är svag, min Hanna», yttrade han; »men känner nu ingen smärta.»

Han talade så redigt och hoppfullt, att fru Stark var färdig tro, det läkaren misstagit sig, och att hennes älskade Mardekai skulle tillfriskna.

»Hvar är lilla Alice?» frågade han; »hvarför kommer ej hon hit?»

Fru Stark påminde honom icke om hans förbud, utan kallade skyndsamt barnet till hans bädd. Länge ihågkom Alice, huru glad den sjuke blef, då han fick se henne.

»Klif upp i bädden, lilla flicka», sade han; gamle Mardekai vill tala med dig.»

Det dröjde ej länge, förrän hans önskan blef uppfyld, och Alice var tätt vid den döende mannens sida.

»Jag var litet förargad på dig för ringen, var jag icke det?» Mardekai fattade en af de små händerna i sin egen, som blifvit mycket mager och hvit. »Bry dig ej derom», tillade han »när jag blir frisk, skola vi blifva de bästa vänner, skola vi icke det?» Han tryckte hårdare hennes lilla hand och smålog vänligt emot henne.

»Har du försökt lära min Nonie att älska Jesus, barn?» Han frågade så allvarligt, men tonen förrådde intet missnöje.

»Ja, min herre», ljöd det rädda svaret.

»Nå, nå, kanske I hafven rätt, när allt kommer omkring. Nonie säger, att Jesus kom in här och gjorde lille Jakob frisk, medan jag sof. Det må nu så vara; jag är icke så lättsöfd»; och den sjuke log sakta, som om tanken behagade honom.

»Lilla flicka, jag har lyssnat, under det din moder talat, och jag tror, att hon har rätt. Vi skola se till, när jag

kommer upp. Men huru skulle det låta att höra folk säga: 'Mardekai Stark har blifvit kristen'?»

Alice stirrade på den sjuke, hon kände knappast igen honom. Ansigtet var dödsblekt, ögonen insjunkna och hade alldeles förlorat sitt giriga uttryck. Man hade sagt flickan, att han icke kunde blifva vid lif, och hon förvånades öfver att höra honom tala om att blifva frisk. Tårarna rullade utför hennes kinder, under det hon dristade sig att fråga: »Hvarför älskar ni icke Jesus nu, herr Mardekai?»

»Ack, lilla Alice, det ginge icke an. Mardekai har alltid varit from, och en jude kan icke gå förlorad; jag är af Abrahams säd. Likväl kan du ha rätt, vi skola se till. Men kalla hit mina barn, Alice; jag känner mig så besynnerlig.»

Jakob sattes genast i bädden, och Nonie samt Hasan stälde sig vid sjuklägret. Den döende mannens ansigte hade plötsligt undergått förändring, men han förmådde fortfarande tala. Ömt kysste han den minstes runda ansigte, och sade: »O, mitt lilla barn, min Jakob, du skall aldrig ihågkomma

din fader! Ack, du lille, hvem skall sörja för dig nu?» Vändande sig till de äldre barnen fortsatte han: »Ack, min flicka och gosse, eder stackars gamle fader står färdig att lemna eder! Nonie måste trösta mamma och Hasan sköta boden, och I måsten båda älska lille Jakob.» Derefter sade han till sin hustru: »O, min Hanna! vägen är mörk. Kanske dessa grannar hafva rätt, men jag har varit en god jude, har jag icke det?»

»Jo, min dyre Mardekai; ingen har varit bättre.»

Ett drag af tillfredsställelse öfverfor hans ansigte, men det var blott ögonblickligt. Intet ljus upplyste dalen, och snart började han i samma klagande ton: »O, min Hanna, det är mörkt, endast mörker! Jag tror sannerligen, att främlingarne ha rätt. Du skulle nog aldrig hafva ropat: 'Korsfäst honom!' Men stackars Mardekai vill tillåta barnen att älska honom, om de så vilja. Hanna, grannarne hafva rätt. Älska Jesus, farväl!» och Mardekai var ej mer. Han hade lemnat hustru och barn, penningehoparne på banken och boden, hvarest de blifvit samman-

skrapade, samt gått genom den mörka, mörka dalen, hvilken endast Jesus kan göra ljus. Han är i Guds händer, och skulle icke han, »som all verldens Domare är, rätt göra?»

Boden stängdes, rullgardinerna neddrogos och den arma judeenkan var otröstlig.

»Ack, min dyre, gode Mardekai», klagade hon, »kom åter till din Hanna och dina faderlösa små! Vi kunna icke undvara dig. Du var aldrig ond eller snäsig, såsom andra män; så redlig, så god var min dyre Mardekai. O, kom åter, kom åter!»

Slumraren sof, trots alla klago- och jemmerrop, och boden hade förlorat sin egare samt den sorgsna familjen sitt stöd.

Begrafningsdagen kom, och alla de öfliga judiska ceremonierna vid ett sådant tillfälle utfördes; men när gästerna återkommo till sorgehuset, upptände fru Stark en brasa i kakelugnen, släckte ljusen, som brunnit kring den afsomnades sista hviloläger, och sade till sina vänner, att hon inga sådana ceremonier hädanefter ville iakttaga; hon var judinna, men hon önskade

mera lära känna Jesus, judars och hedningars ende Frälsare. Snart derefter var Nonie en lefvande kristen. Hon hade endast af sina föräldrar hållits tillbaka, och det var henne lätt att gifva Gud hjertat, när hindren blifvit undanröjda.

Fru Stark var länge tviflande och bedröfvad, men dagen randades, när äfven hon kunde säga: »Den, som Moses och profeterna skrifvit om, har jag funnit», och hennes hjerta fröjdade sig då i den nyfunne Frälsaren.

Men liten Hasan förklarade fast, att han var jude och tycktes inbilla sig, att det drog vanära öfver den begråtne faderns minne att omfatta någon annan åsigt samt bad derför sin moder att gå i synagogan såsom förut; dock är det att hoppas, att barnet öfvervann sina fördomar och blef en Jesu efterföljare. Vi hafva sett, att fru Brandt, medan hon tid hade, beständigt gjorde godt, sådde den ädla säden under bön, att den måtte spira upp samt bära frukt, och behöll trots alla hinder tro och tålamod. Hon skördade rik lön. Lärdomen är för oss alla. »Så låten edert ljus lysa för menniskorna, att de

må se edra goda gerningar och prisa eder Fader, som är i himmelen.»

Äfven vi skola finna, att hvad vi så, det skola vi skörda. Väl för oss, om vi så i Anden, ty det skall bära frukt till *evinnerligt lif.*

Den blindes ögon.

En utomordentligt skön landtgård låg på bergsluttningen ofvanför Vierwaldstädtersjön. Hvarje resande på sin färd till Rhigi Kulm skattade sig lycklig att få passera förbi det vackra stället. Sjuklingen, lättingen, konstnären (denne intresserade sig i synnerhet för beskådandet af den intagande sjön med dess omgifningar) — ja, alla ville gerna dröja vid detta ställe.

Det var redan vid höstens inträdande. Båtarna vimlade icke längre på sjön, och dock var det ännu en stilla vacker afton i slutet af september. Många personer voro samlade på verandorna till båda våningarna. På den öfra satt en familj, bestående af tvänne åldriga makar samt deras dotter. Den senare betraktade tankfullt de närliggande bergen, som voro färgade i gyllene purpur af aftonsolens strålar, samt lyssnade derunder på tonerna af en fiol, som ljödo från nedra verandan.

»Huru underbart skönt och dock huru dystert klingar ej musiken i afton»,

yttrade den åldriga frun, under det hon lyssnade derpå med nästan tillslutna ögon.

»Ja, stackars man», inföll familjfadren samt reste sig dervid och fortsatte: »Jag skall gå ned och ledsaga honom upp till oss denna sista afton. Det räcker nog till för honom att vara ensam, när vi lemna platsen.»

»Är det meningen, att vi skola resa i morgon?» frågade frun.

»Ja, det är det; vi ha länge nog dröjt här, och vi få ej rätta oss efter vår blinde vän, som stannar hvarje höst, tills kölden i oktober drifver honom härifrån. Visserligen är det ett skönt ställe, dock måste det vara dystert nog att vistas här ensam och — blind.»

Vid detta sista ord erfor den unga flickan en stark rysning. Tystnaden afbröts af husfadrens vänliga röst från nedra verandan.

Frun lutade sig öfver räcket och bad sin man säga herr Donald, att han ej fick lemna fiolen qvar der nere. Snart återkom den gamle, ledsagande en ung blind man, öfver hvars ansigte ett så mildt leende låg utbredt, att man gerna ville tro, att han såg den vänlighet,

hvarmed man helsade honom. Derpå samtalade man om de glada veckor man tillbragt i detta älskliga hem på berget, om den ljufva sång som klingat, i det den unga flickans röst harmoniskt blandade sig med fiolens toner, och nu hade solnedgången redan inträffat.

Luften blef kylig och frun drog sig tillbaka inom fönstret, under det hennes man satt qvar i sin länstol. Den unga flickan talade om resan och hon förrådde dervid en häftig rörelse, som visst icke var obemärkt af den unge fiolspelaren. Hon sökte emellertid beherska sig och frågade: »Kommer ni i håg, herr Donald, att ni har gifvit oss ett löfte, som ni ännu icke uppfylt? När vi först blefvo bekanta och ni omtalade för mig många intressanta berättelser om denna trakt, lofvade ni säga mig, huru ni lärde känna orten.»

»Ja, det mins jag ganska väl, och jag ämnade också hålla hvad jag lofvade», svarade han, »men händelsen, som gör stället dyrt för mig, kunde minska den förtjusning, hvarmed ni betraktar denna plats, och någonting sådant hvarken jag vill eller har rättighet att göra.»

»O nej», sade frun, »vi skola med

glädje åhöra, hvad ni godhetsfullt vill omtala för oss.»

»Ja, jag instämmer», yttrade familjfadren.

»Nå väl, efter ni så önskar», sade den blinde, »och då jag dessutom har att tacka er för all den trefnad, som kommit mig till del under denna sommar, anser jag det rätt, att ni finge veta något närmare af mina lefnadsomständigheter. Som ni erinrar er, träffades vi vid detta landtställe, der jag vistats många somrar; jag känner mig nemligen dragen till platsen såsom till en väns graf. Då det är fråga om sådana märkvärdigheter, som jag aldrig har sett, så betjenar jag mig af min inbillningskraft; vid sådana deremot, som jag har sett, gör jag bruk af mitt minne. Särskildt på denna plats känner jag någonting märkvärdigt, det förefaller mig nemligen, såsom om jag åter hade min syn, och jag var så hemmastadd här, att jag tycker mig se sjön, klipporna och träden jemte dalar och höjder. Jag vet, hurudan himmelen ser ut vid olika väderleksförhållanden, äfvensom vattenytans deraf beroende färgskiftningar, och jag känner till och med hvarje vik och böjning af stranden.

När stormar inträffa, vet jag af vindens läte, om vågorna äro mörka eller ljusa. Jag ser de mörkgröna furorna och de bleka oliverna. I min ungdom var jag artist, men nu målar jag med musik, såsom jag då gjorde med penseln. Skönheten lefde för mig i färgerna, såsom den nu synes mig förkroppsligad i tonerna, hvilka äro djupa eller starka eller bevekande alldeles såsom färgerna. Min fader var schweizare och min moder italienska; min kärlek till naturens under har jag ärft af den ene, min kärlek till färgerna af den andra. Mitt hem var i Genève. Mina föräldrar egde förmögenhet nog att uppfostra mig i enlighet med mina anlag, och jag vurmade för att blifva artist. En gång tillbragte jag såsom vanligt mina skolferier här och jag målade om igen och om igen, till dess folk sade mig, att mina figurer rörde sig, och att de kände den kalla dimman, som omsväfvade mina berg. Mina taflor började få lif, jag var ung, jag älskade min konst och hoppades vinna ryktbarhet.»

Här stannade han och satt tyst för en stund. Derpå sammanknäppte han händerna omkring sin stråke och fort-

satte: »Det var en dag, då jag satt på klippan der borta», dervid pekande på ett öfver sjön hängande berg, »och målade en himmel, sådan som den har varit i afton. — Ni må ej le; jag kan bedöma himmelens beskaffenhet af den luft jag andas och det tal jag hör. — Jag var försjunken i mitt arbete den dagen och hade ej märkt en herre och en fru, som hade närmat sig och, stående bakom mig, betraktade min målning. Emellertid hade jag hört rösten af ett barn, som lekte bland klipporna, och äfven som hastigast sett en ljushårig flicka springa mellan träden. Plötsligt afbröts tystnaden af ett fruktansvärdt jemmerrop i förening med ett dånande buller af stenar och jord, som rasade ned. Flickan hade sträckt sig efter blommor och dervid kommit för nära branten, så att hon föll, och då hon i det samma fattade tag i en telning eller ett ungt smalt träd, uppryncktes det med rötterna, och den lösa jorden förde henne utför det branta berget och ned i sjön. Jag förlorade intet ögonblick. Att kasta mig utför klipporna, stödjande mig derunder vid träd efter träd i min vilda fart, tills jag befann mig vid sjökanten; att se

efter det hvita ansigtet och de ljusa lockarna, just nu höjande sig till vattenytan; att göra ett väldigt språng, fatta uti och rädda henne — allt detta var ett ögonblicks verk. En båt lösgjordes och fördes mig till mötes. Jag höll henne upplyftad öfver vattnet, och männen drogo henne i båten. Flickan höll hårdt i sin knutna hand den telning, som hon hade fattat uti på berget, och då de ryckte henne ifrån mig, fördes den med sina skarpa grenar och qvistar genom båda mina ögon. Jag kände mig öfverväldigad af smärta, men höll ändå fast flickan, tills hon var räddad, hvarpå jag afdånad och utmattad sjönk. Då jag åter kom upp, var båten med flickan försvunnen, men en annan båt hölls i beredskap för att rädda mig. Jag drogs in i den samma och bars till närmaste hus. Den herrn och frun, som förut omnämts, voro flickans farbror och faster, och de hade begifvit sig åstad närmaste vägen till den plats, der barnet förts i land, och funnit sin älskling räddad. Den lilla flickan återstäldes snart till medvetande, och den nedgående ångbåten förde dem skyndsamt till flickans föräldrar, som hade stannat i Luzern, och dervid låtit

barnet åtfölja sin farbror och faster på utflykt för dagen. Under sin stora bestörtning hade flickans båda anförvandter icke förgätit att fråga efter den yngling, som räddat barnet, men då man underrättade dem, att äfven han var både räddad och vårdad, hade de skyndat till flickans föräldrar, för att till dem återlemna den anförtrodda dyrbara skatten. Samma afton hade jag svår feber och yrsel samt begärde att blifva förd till mitt hem. Tvenne roddare, som kände mig, fortskaffade mig till närmaste stad, hvarifrån man helt beqvämt kunde resa till Geneve. Här blef jag emellertid så sjuk, att man nödgades inlemna mig på ett sjukhus för att erhålla vård samt sända underrättelse om den sorgliga tilldragelsen till min åldriga moder, som nu var enka. När flickans föräldrar sökte hennes räddare, sade man dem, att jag hade rest till Geneve. Dit anlände de före mig, hvadan de aldrig erhöllo kännedom om huru högt pris räddningen af deras dotters lif kostat. Först efter en långvarig sjukdom återvann jag helsan, men mina ögons ljus var för alltid förloradt.»

Ett par gånger, under det han ta-

lade, hade han märkt qväfda snyftningar, frampressade af stor ångest, men han kunde icke se det unga hvita ansigte, som var vändt mot hans. För en stund teg han, men fortsatte derpå: »Det var en alltför sorglig berättelse, dyra vän; men vi skola ej vidare ängslas deröfver, ty jag sjelf känner mig icke olycklig nu. Musiken är min tröst; den är den heligaste af all konst. Min själ talar genom tonerna, såsom hon aldrig kunnat göra med färgerna, och det är endast de, som aldrig sågo, hvilka äro verkligt blinda. Jag är mycket tacksam för den sista synen af ett menskligt ansigte — ett barns hvita ansigte, som hvilade vid mitt hjerta, en syn, som var så mycket skönare, då det i nästa ögonblick skulle hafva legat doldt i djupet, om det ej blifvit räddadt. Jag erinrar mig flickans glada toner, då hon lekte på bergshöjderna den eftermiddagen, och jag har tyckt mig höra dem hela denna sommar Edert ansigte tyckes mig likna den flickans ansigte, endast äldre och angenämare, eder röst påminner om flickans röst, fast mera djup af tidens inverkan, och den enda smärtan i min blindhet är den, att jag icke kan se det.

Men jag känner edert ansigte lika väl, som om det vore den drunknande flickans ansigte.»

»Det är det, det är det! O pappa, sof inte! Mamma, jag har funnit honom — vännen, som räddade mitt lif!»

Men fadren sof och modern hade dragit sig tillbaka till det inre af rummet. Stjernorna framtindrade och voro de enda vittnen till hvad som skedde: händerna släppte fiolen och fattades af den unga flickans händer, och endast vinden hörde de ord, som framhviskades denna stilla höstqväll.

Men ett veta vi: tåligt och redligt voro tvenne lif förenade efter den tiden uti att trösta de bedröfvade, hjelpa de fattiga samt »sjunga och spela Herranom i sina hjertan». Ett par blå ögon hade att göra tjenst för två par, och de båda själarna vandrade dagligen i ljuset och närmade sig mer och mer den staden, om hvilken det är sagdt: »der skall ingen natt vara, och den behöfver icke solens ljus».

Em bägare kallt vatten.

Berättelse från hugenottförföljelsen i Frankrike.

(Öfversatt från engelskan af L. L.)

»Ack, mademoiselle, haf medlidande med mig och gif mig litet vatten!»

Den som yttrade dessa bedjande ord var en gardessoldat, som stod på post vid stadsporten i en af Frankrikes småstäder.

Flickorna i madame Jumeau's pension voro just på väg att taga den dagliga »promenaden», då den första af dem, Hilarie de St. Caux, tilltalades på ofvanstående sätt.

Mademoiselle Hilarie tillhörde en framstående adlig familj och hade lärt sig, att med förnämt förakt se ned på alla dem af hennes medmenniskor, som icke stodo lika högt på samhällets trappa, som hon ansåg sig göra, hvarför hon med ett högdraget höjande på sitt lilla hufvud och utan att bevärdiga den stackars mannen med ett ord, gick förbi honom, ehuru hvar och en kunde se på hans feberröda kinder och glasartade ögon, att han hade skäl för sin

begäran. Hon viste äfven att disciplinen tillämpades så strängt bland soldaterna, att om han hade lemnat sin post under tjenstgöringen, skulle han hafva straffats med döden. Men allt detta betydde ingenting för henne.

»Hvilken idé, något dylikt har man väl aldrig hört förr!» sade mademoiselle Hilarie med sårad stolthet till sin kamrat.

»Men,» svarade denna, »den stackars mannen såg ju så sjuk ut och hade han icke det varit, så hade han nog ej vågat tilltala oss.»

»Ah, du är löjlig!» inföll den stolta flickan. »Om jag hade uppfyllt hans begäran denna gång, så hade vi snart fått alla dessa »kanaljer» att passa upp på. Och beträffande hans illamående, så var det nog icke så farligt, som det såg ut; det är en betydlig skilnad på dessa slags menniskor och oss; de äro, som du vet, mycket mindre känsliga och ömtåliga än vi.»

»Ja, jag inser nu att du har rätt,» sade hennes väninna, som icke ville motsäga mademoiselle Hilarie de St. Caux, hvars vänskap hon ansåg för en stor ära och under hvars ledning hon önskade stå.

Under det att detta samtal egde rum, upprepade den stackars soldaten sin begäran till den ena efter den andra af flickorna, som gingo förbi honom. Till all lycka för honom var det en af dem, som icke hyste detta falska högmod och denna grymhet, som anser det förnedrande, att vara god och vänlig emot en underordnad medmenniska. Och denna enda var en engelsk flicka, blott femton år gammal, som hade varit i pensionen ett halft år.

»Jag skall försöka skaffa er det,» sade hon, kastande en medlidsam blick på den lidande soldaten. Och ögonblickligen lemnade hon sitt sällskap och försökte obemärkt smyga sig förbi madame — hvilket dock icke lyckades, ty madame hade skarpa ögon — men hon blef likväl i stånd att utföra sin afsigt. Madame blef nemligen så öfverraskad af det ovanliga uti att en af hennes elever vågade lemna sin plats utan tillåtelse, att hon stod liksom förstenad och kunde icke tala på ett par minuter.

Inom denna tid var den godhjertade flickan redan tillbaka med den åstundade drycken i sin hand.

»Mademoiselle Elisabeth,» skrek ma-

dame, då hon åter fick syn på flickan, »intag genast eder plats! Edert uppförande förvånar mig på det högsta.»

»Ja, madame, genast,» svarade Elisabeth; men, påskyndande sina steg, lemnade hon hastigt vattenglaset i mannens händer innan hon åtlydde befallningen.

»Mademoiselle, infinn er hos mig genast efter promenadens slut, för att emottaga rättvis bestraffning för eder olydnad och edert opassande uppförande.»

Elisabeth, som verkligen icke ville på minsta sätt gifva madame orsak till klander, åhörde dessa beskyllningar utan att säga något till sitt försvar, intog sin plats och hörde icke vidare af saken förrän de återkommo hem.

Men, ehuruväl hon viste, att en skarp tillrättavisning väntade henne, var dock hennes hjerta uppfyldt af den frid, som medvetandet af att hafva begått en god handling skänker.

»Jag borde kanske ha förklarat mig först för madame,» tänkte hon, »men jag vill säga henne, att jag är ledsen derför att jag ej gjorde det.»

»Nå väl, St. Elisabeth,» sade mademoiselle Hilarie på aftonen samma dag

då de voro tillsammans i ett af pensionsrummen, »jag vill tro att ni känner er litet för god nu att umgås med sådana vanliga dödliga, som vi äro. Säg oss, hvad sade mannen; sade han icke att ni var så god som en ängel?»

»Mannen hade icke tid att säga något, som jag hörde,» svarade Elisabeth helt okonstladt, »men han såg mycket tacksam ut.»

»Ja, tänk så finkänsligt sådant folk är,» inföll Hilarie ironiskt; »ni har varit oartig mot madame, ni erhåller bestraffning derför och hvar och en i pensionen, som *är* någonting, tänker illa om er för edert dåliga uppförande, och för allt detta är ni nöjd med en blick i belöning.»

»Ni misstager er, mademoiselle», invände Elisabeth med någon hetta, »jag ville icke hafva någon lön; jag gör hvad jag tror vara rätt och bryr mig icke om hvad ni tänker, ty ni är alltid elak emot fattigt folk.»

»Jag vet icke huruvida *ni* anser det löna mödan, att hjelpa en gammal soldat, men jag försäkrar er att *jag* gör det icke.»

»Min kära moder sade mig alltid, att jag skulle vara god emot alla men-

niskor,» svarade Elisabeth, »och jag är säker på, att äfven bibeln lärer oss detsamma,» fortsatte hon med bestämdhet, »så att hvad ni än må säga, skall det icke förmå mig att tänka annorlunda; för öfrigt tjenar det till ingenting att orda mera härom.»

Nästa dag, det var en onsdag, då flickorna som vanligt togo den dagliga promenaden, öfverraskades Elisabeth af att en liten pappersrulle stacks i händerna på henne, just då hon gick igenom stadsporten. Seende sig omkring varseblef hon att samme soldat stod på vakt i dag, som gjorde det i går, och ingen annan fans der. Hennes första ingifvelse var att kasta bort rullen, den andra att behålla den, och åter igen tänkte hon på huru missnöjd madame skulle bli om hon hemligen underhöll någon förbindelse.

»Stackars karl,» tänkte hon, »utan tvifvel önskar han tacka mig; han såg så ytterst erkänsam ut; men det är icke passande, jag vill derför icke behålla papperet.»

Så tänkande lät hon papperet falla, utan att hafva tagit kännedom om dess innehåll, och papperet nedtrampades snart i smutsen, så att ingen skulle

ha kunnat läsa det, om det nu tagits till vara.

Då de återvände hem och Elisabeth gick förbi soldaten, frapperades hon ånyo af den oroliga och frågande blick hvarmed han såg på henne.

»Har mademoiselle förstått?» fråga d han då hon passerade.

Elisabeth vågade icke gifva något svar på frågan, ty det var ej tillåtet för flickorna att samtala med någon obekant, men hon ångrade att hon icke hade läst hvad som stod på papperet; Elisabeth var, likt de flesta flickor vid hennes ålder, mycket nyfiken.

Torsdagen kom. Denna dag var af hela skolan efterlängtad, som en helgdag, ty madame tillät då en gammal gumma, som sålde namnam, pastejer och tårtor, att komma in på gården och afyttra sina varor åt flickorna, hvilka voro tillräckligt väl försedda med »handpengar» för att kunna köpa af henne.

»Vill icke den engelska demoisellen köpa någonting af stackars Mire Nanette?» frågade den gamla qvinnan.

»Nej, icke i dag», svarade Elisabeth.

»Åhjo, köp litet; mademoiselle bör icke vägra stackars Mire Nanette, fortfor gumman, och då Elisabeth rörde sig för att gå ifrån henne sade hon hastigt: »läste mademoiselle det der papperet?»

»Nej, huru kan ni hafva någon vetskap om det?» frågade Elisabeth förundrad.

»Bry er icke om det, mademoiselle, men tro mig, ni är i fara; förlita er på en fattig soldats tacksamhet; tala icke till någon om denna sak. — Ja så, mademoiselle vill icke köpa något af stackars Mire Nanette», fortsatte den gamla bakelseförsäljerskan nästan i samma andedrag, då en af flickorna anlände och Nanette lade litet namnam i Elisabeths händer, hvarefter hon försvann från gården.

Elisabeth gick hela dagen och funderade på hvad denna oroande varning kunde betyda.

Fredagen var en af dessa stilla qvalmiga sommardagar, då hela luften är liksom skälfvande och hvarje ljud, som når örat, låter främmande och betydelsefullt.

Ett undertryckt mummel och ett doft ljud, liknande det från en i full

gång varande tillsluten verkstad, trängde igenom den tunga atmosferen hela dagen. Munkar och soldater gingo oupphörligt fram och tillbaka på gatorna, uppenbarligen sysselsatta med något ovanligt. Emot aftonen dallrade luften af geväraskott, och dessa efterföljdes af det dofva ljudet från en massa soldater i full marsch; ett väldigt sorl, då och då afbrutet af ett högt skri, ökade sig gradvis, tills det som en mägtig ljudflod rullade fram högtidligt och fruktansvärdt, med en orkans raseri, urladdande sig slutligen i täta gevärssalvor, högljudda skri och jemmerrop.

Madame och hennes elever, tjenare och lärare, hade trängt sig tillsammans i ett af skolrummen, darrande af förskräckelse öfver den fara, som ännu blott genom dess hörselorganer tillkännagifvit sitt annalkande.

Stackars madame, hon hade en förfärlig aning om orsaken till oväsendet, och hennes mod var vacklande.

Hon hade skickat ut gamle Filippus, en af hennes tjenare, för att taga reda på orsaken till tumultet; men en halftimme hade nu förflutit utan att han hörts af.

Och nu hördes det högljudda skriandet komma allt närmare och närmare.

»Ned med hugenotterna. Döda dem! Döda dem alla»! ljöd det.

Gårdsporten bombarderades, — ett starkt brak vid dess fall, — husporten likaså, buller af fotsteg, sorl af röster — och de vilda soldaterna voro midt i bland dem.

I hjelplös belägenhet, bestört öfver den förfärliga scen, som nu följde, hörde Elisabeth plötsligt någon hviska bakom sig:

»Fly för lifvet»!

Med ett svagt hopp om räddning tog hon genast till flykten och rusade utför den stora trappan, genom gårdsporten och ut på gatan. Kastande en rädd blick bakom sig (ty hon var förföljd) tyckte hon att hennes förföljares anletsdrag förefölle henne bekanta.

Hoppet ingaf henne plötsligt den tanken, att detta var meningen med den varning hon hade erhållit. På gatan rundt omkring henne var allting i förfärlig villervalla, gatan var färgad af blod och hon viste icke hvart hon skulle taga vägen. »Rädda mig, rädda

mig!» skrek hon och sträckte ut sina händer mot soldaten.

Men antagligen hade soldaten förgätit henne, såvida det nemligen var den hon tänkte, ty hennes bönfallan var förgäfves, i stället för beskydd erhöll hon hastigt ett kraftigt slag, som sände henne besinningslös till marken.

* * *

En svår, pinsam hufvudvärk, en af fuktig halm och smuts alstrad, vidrig lukt voro de känslor, som först läto Elisabeth ana, att hon tillhörde de lefvandes antal, då hon vaknade upp till fullt medvetande. Hon öppnade med möda sina ögon, som voro tunga af lidande och vaka, och försökte utröna hvar hon befann sig. Hon fann, att hon låg på golfvet på en liten hög af halm. Hon försökte röra sitt hufvud, men smärtan dervid var odräglig, och då hon höjde handen för att undersöka det, fann hon att det var ombundet som om det hade blifvit såradt. Det var för mörkt i rummet, att hon skulle kunna rigtigt se hvar hon var, men då hon ansträngde ögonen litet mera, varseblef hon ett stort träkors,

som var fästadt på väggen. Detta uppväckte i hennes minne alla den förflutna nattens rysliga händelser och vid tanken derpå började hon darra af fasa och förskräckelse.

Ännu hördes i den heta, dunkla natten samma förvirring af suckar skrik och skrän, ehuru den nu tycktes vara på längre afstånd. Elisabeth kunde med tanken på allt detta icke få en blund i sina ögon, utan hon låg med blicken rigtad mot fönstret, der ett vänligt ljusglimmer skimrade, ökande sig allt mer och mer i styrka, hvarvid hon den ena stunden längtade att dagen skulle komma och den andra kände som om mörkret skulle vara henne ett skydd för fienderne.

Då morgonen inbröt, låg hon och kastade sig af och an i bädden, brinnande af feber och upplifvande ånyo de sista händelserna i sin halft vansinniga fantasi.

»Vatten! Vatten! Hvem har ett glas vatten? Jag är så törstig. O, han vill döda mig»! sade hon med korta afbrott.

»Frukta ingenting, mademoiselle; här är vatten, drick och frukta ingenting. Vi skola taga hand om er».

Så tröstade henne den gamla qvinnan, (Mire Nanette) hvars bekantskap vi förut hafva gjort.

Men den stackars flickan fortsatte i sin vilda feberyrsel, darrande af fasa för fantasibilderna, som inkräktat förståndets plats inom hennes panna.

Febern varade lika häftig flera dagar, men plötsligt, nästan som genom ett underverk, ty ingen doktor hade besökt henne, föll hon i en djup och vederqvickande sömn.

»Tst! var god och var tyst, monsieur!»

»Hvarför det, hur står det till»?

»Min systerdotter ligger febersjuk i nästa rum, monsieur».

»Kom då, Jacques, skall jag gifva henne någon ting som kurerar henne, du vet att jag har en viss skicklighet i sårläkarekonsten».

»Monsieur är allt för god; jag skall gå och se efter om barnet är vaket», hördes plötsligt Nanettes stämma.

Elisabeth var vaken och hade åhört hela föregående samtal, utan att förstå att det var henne det gälde.

»Marie, en mycket snäll herre kommer och helsar på dig; kom ihåg att jag är din mormoder och Jacques, soldaten, min son, är din morbroder».

Elisabeth blef förlägen. »Hvad kan det betyda? Hvarför kallar denna qvinna mig Marie? Hvar har jag sett henne förut». Dessa och dylika tankar korsade hvarandra i hennes hufvud, utmattad som hon var till kropp och själ af plågorna och fantasispelen, hon förut lidit af. — För svag att kunna tala, tog Nanette hennes tystnad för jakande, lemnade rummet och återvände nästa ögonblick med den främmande.

»Här är ingen feber», sade han i det han med sin hand öfverfor den sjukes ansigte.

»Nej, monsieur, barnet har nyss uppvaknat från en lång vederqvickande sömn, men hon hade mycket stark feber förut.

»Edert barnbarn, tyckte jag ni sade?» frågade den främmande.

»Ja, monsieur», svarade den gamla qvinnan lågmäldt»; en stackars föräldralös flicka, som vi ha tagit upp för att uppfostra hos oss».

»Hon är icke alls lik hvarken er eller er son», fortsatte gentlemannen, betraktande det lilla bleka ansigtet med uttryck af högsta förvåning.

»Nej, observerar monsieur också det? Hennes moder var barnsköterska hos en af hofdamerna och var på alla sätt mycket finare och gentilare än vi andra äro;» förklarade den gamla qvinnan, i det hon gaf Elisabeth en blick, som skulle betyda så mycket som, var försigtig och yttra ingenting som strider här emot.

Stackars Elisabeth; hennes förvåning ökades, allt var för henne en gåta, en dröm. Hon öppnade sina läppar för att tala.

»Hvar är jag?» yttrade hon svagt.

»Tyst, tyst, lilla barn!» sade Nanette till henne, och vändande sig till den främmande sade hon: »Monsieur ser att hon börjar förlora besinningen igen.»

»Tala icke, mitt barn,» sade han sakta till Elisabeth, med samma uttryck af förvåning målad i sitt ansigte. »Gif henne litet köttsoppa, min goda fru, och låt henne sofva, så blir hon snart frisk igen.»

Nanette åtlydde tillsägelsen, och Elisabeth insomnade snart åter.

Medan hon sof underhöll master Burton (så var den främmandes namn) ett samtal med Jacques i det rum, der vi

först påträffade honom. Hans historia tillhörde ej de roligaste; den lydde som följer.

Sexton år gammal hade han gift sig med en ung älskvärd flicka, hvilken liksom han sjelf tillhörde den romersk-katolska kyrkan; men de grymma förföljelserna under drottning Marias regering och en af hennes faders vänners inverkan hade förmått henne att antaga den reformerta tron.

Hennes make, som fruktade att hans trosbröder skulle tvinga honom att öfverlemna henne som en kätterska till de kyrkliga myndigheterna, sände henne tillbaka till hennes moder, sedan han först försökt på alla möjliga sätt förmå henne återgå till den den romerska tron.

Hennes föräldrar vägrade att mottaga henne då de fingo höra de närmare omständigheterna rörande denna sak, och sålunda nödgad att sjelf sörja för sitt uppehälle antog hon plats som guvernant hos en protestantisk familj.

Sin lilla dotter måste hon till följd deraf skiljas ifrån och hon sände henne till madame Jumeau's pension, der hon uppfostrades af hugenotter. Master Burton hade hela tiden, sedan den refor-

merta läran ännu en gång blifvit Englands religion, sökt att återfinna sin förlorade hustru, men hon hade icke lemnat honom den minsta ledtråd, och han sökte derför ännu förgäfves.

Enär hon var född i Frankrike hade han en aning om att hon möjligen skulle ha återvändt till detta sitt fädernesland, och han hade derför begifvit sig dit för att söka henne. Väl vetande huru svagt det religionsparti var, som hon tillhörde, var han i största bedröfvelse om huru det gick henne.

Och när nu den fruktansvärda förföljelsen emot hugenotterna utbröt, vågade han knappast hoppas att icke hon äfven var en bland dess offer. Gamla Nanette hade varit i deras tjenst under deras korta lyckliga äktenskap och han betviflade ej att icke hon och hennes son skulle ha erbjudit henne ett skydd för förföljelsestormen — åvägabragt genom Katarina af Medecis' och hennes gunstlingars vantro — om de hade funnit henne vid lif.

När mr Burton påföljande dag återkom, var Elisabeth betydligt bättre och förmådde tala litet.

Innan han gick in till Elisabeth framstälde han sin fråga, rörande henne

till mrs Nanette så in på lifvet gående, att hon slutligen nödgades, sedan han lofvat att ej förråda hennes skyddsling, erkänna att Elisabeth ej var hennes barnbarn, hvarefter hon omtalade för honom händelsen om vattenglaset.

Under det han gick in i det lilla, trånga, osunda rummet, uppvaknade i hans inre många gamla, kära minnen vid anblicken af Elisabeth.

»Säg mig uppriktigt, mitt barn, hvad är edert namn? Jag vet att det icke är Marie,» sade han artigt.

»Nej, monsieur, mitt namn är Elisabeth Burton.»

»Är det möjligt, mitt barn?» utropade han med högsta förvåning, hvarefter han hastigt frågade: »hvar är din fader och moder?» Elisabeth, icke mindre förvånad öfver hans djupa intresse för henne, omtalade för honom hvad hon visste om sina lefnadsöden och nämde tillika att hennes moder aldrig talat om hennes fader, hvarför hon alltid trott sig vara faderlös.

»Nej, nej! mitt kära barn. Jag är din fader, jag tviflar ej derpå. Jå, det är din moders ögon, som nu se på mig. Nu vet jag hvad det var som upprörde mina känslor då jag först fick se dig.»

Den glädje Elisabeth erfor, då hennes ärade fader, som hon under fortsättningen af samtalet kallade honom, lofvade att föra henne tillbaka till hennes kära moder och till det gamla, lugna England — låter lättare tänka sig än beskrifvas.

Elisabeth, som icke blifvit anförtrodd sin moders adress, hade troligen aldrig kunnat få reda på hennes vistelseort, om icke madame Jumeau, som i det ögonblick då hon såg döden för ögonen var svag nog att afsvärja sin religion, hade lefvat ännu och lemnat dem adressen, med löfte om att ej förråda dem, tilläggande derjemte att hon sjelf var protestant till själ och hjerta.

Om en kort tid erhöll Elisabeth bref från sin moder, som bekräftade deras hopp, och så snart Elisabeth blef tillräckligt stark för att kunna våga sig ut på en längre resa, foro hon, hennes fader och madame Jumeau öfver till England, der de förenades med den förut sörjande och lidande, men nu lyckliga modren och makan.

Madame Jumeau återgick ännu en gång till den protestantiska läran och

vistades hos familjen Burton den återstående delen af sitt lif.

Kanske både af öfvertygelse och för att fullständiga sin familjs enhet och lycka öfvergick äfven fadren till sin makas tro och ofta omtalade han för Elisabeths bröder och systrar historien »om *en bägare kallt vatten* och dess lön.»